

Kingdom of the Netherlands

Analiza procesa sufinansiranja projekata proizvodnje medijskih sadržaja u Srbiji u 2026. godini

Avgust 2026. godine

Analiza je nastala u okviru projekta Asocijacije nezavisnih elektronskih medija „Participativno praćenje realizacije procesa sufinansiranja projekata“ koji je podržan od strane holandskog Ministarstva spoljnih poslova kroz program MATRA. Za sadržinu analize isključivo je odgovoran ANEM i ta sadržina nužno ne izražava zvanične stavove Kraljevine Holandije.

Analiza je nastala u saradnji sa Udruženjem novinara Srbije (UNS). Autorka analize je glavna i odgovorna urednica sajta UNS-a Kristina Kovač Nastasić.

Sadržaj:

I	Uvodne napomene	4
II	Regulatorni okvir	8
III	Sredstva opredeljivana za projektno sufinansiranje od 2015. do 2026. godine ..	14
IV	Projektno sufinansiranje u 2026. godini	17
	Raspisani konkursi u 2026. godini	25
	Izbor članova komisija	28
	Zloupotrebe procesa projektnog sufinansiranja i problematična raspodela sredstava	37
	Iskustva kandidata relevantnih novinarskih i medijskih udruženja izabranih u komisije	49
V	Zaključak	51

I Uvodne napomene

Projektno sufinansiranje proizvodnje medijskih sadržaja u oblasti javnog informisanja u 2026. godini sprovedeno je prema odredbama Zakona o izmenama i dopunama Zakona o javnom informisanju i medijima iz juna 2025. godine, kao i Pravilnika o sufinansiranju projekata za ostvarivanje javnog interesa u oblasti javnog informisanja, izmenjenog novembra iste godine.

Umesto da se, nakon brojnih kritika na račun projektnog ciklusa iz 2025. godine, koje su zabeležene i u Analizi koju je objavio ANEM¹ avgusta iste godine, Ministarstvo informisanja i telekomunikacija (MIT) pozabavilo realnim uočenim problemima ovog procesa i izmenama propisa, pre svega Pravilnika, koje bi ove nepravilnosti svele na minimum, te pokušalo da ih reši, ono je ipak odlučilo da kozmetičkim promenama „zamaže oči“ javnosti i novinarskoj i medijskoj zajednici.

Novi regulatorni okvir ne samo da nije uklonio nedostatke i ni ovaj put nije obezbedio transparentniji i pravičniji postupak raspodele javnih sredstava, već je omogućio da ova 2026. godina po rezultatima bude i najdrastičnija do sada kada je reč o zloupotrebi javnih sredstava koji se raspodeljuju za projektno sufinansiranje projekata proizvodnje medijskih sadržaja.

Ono što je razlika u odnosu na prethodne godine, jeste da se ovaj put, čini se, ni novinarska i medijska zajednica, poučena desetogodišnjim iskustvom nije nadala, niti očekivala promene. Za razliku od prethodnih godina, entuzijazma da će se proces poboljšati nije bilo. Ono što jeste bilo prisutno je verovanje da su i ovaj put sastavi komisija, pa i rezultati raspodele unapred određeni. Nažalost, ovakva očekivanja pokazala su se tačnim. Ipak, relevantna novinarska i medijska udruženja ni ove godine nisu odustala od praćenja ovog procesa, ukazivanja na nepravilnosti i želje i apela za izmenama ovako urušenog sistema koji profesionalne medije, naročito lokalne, vodi ka gašenju.

Analiza procesa projektnog sufinansiranja u 2026. godini, dakle, pokazuje da izmene propisa nisu dovele do suštinskih promena u načinu raspodele sredstava. Iako su pojedine odredbe precizirane, a deo uočenih problema iz prethodne godine formalno otklonjen (kao što je, na

¹ ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/analiza-procesa-sufinansiranja-projekata-proizvodnje-medijskih-sadrzaja-u-srbiji-u-2025-godini>, pristupljeno 10. jula 2026. godine

primer, broj komisija u kojima jedan kandidat može biti član), osnovni nedostaci sistema ostali su nepromenjeni.

U većini lokalnih samouprava nastavljena je praksa dodele značajnih budžetskih sredstava medijima koji kontinuirano krše profesionalne i etičke standarde, dok su mediji koji proizvode sadržaje od javnog interesa često ostajali bez podrške ili su dobijali višestruko manja sredstava nego ranijih godina.

Jedan od trendova koji je obeležio ovu projektnu godinu, a koji je započet 2025. godine, jeste i to da je i ono malo novca koje su ranijih godina dobijali profesionalni lokalni mediji, ove godine izostalo i to često zbog činjenice da su pratili i izveštavali sa studentskih i građanskih protesta širom Srbije.

Takođe, značajno je napomenuti da prvi put ove godine relevantnim novinarskim i medijskim udruženjima i asocijacijama, nevladinim organizacijama i kritički nastrojenim medijima, na konkursima koje je raspisalo Ministarstvo informisanja i telekomunikacija, nije odobren nijedan projekat. Provladinim novinarskim i medijskim udruženjima, pa i novoosnovanoj Asocijaciji novinara Srbije (ANS), međutim, podrška nije izostala.

Reagujući početkom jula na raspodelu sredstava na konkursima MIT-a, novinarska i medijska udruženja istakla su da se sistem konkursnog sufinansiranja medijskih sadržaja u Srbiji iz godine u godinu sve više obesmišljava i udaljava od svoje osnovne - zakonom utvrđene - svrhe, a rezultati ovogodišnjih konkursa Ministarstva informisanja i telekomunikacija pokazuju da je doživeo i potpuni fujasko².

“Umesto da se raspodelom javnog novca podstiče javni interes i podržava razvoj medijskog pluralizma i profesionalizma, novac opredeljen kroz ovaj sistem postao je način za ogoljeno finansiranje medija, organizacija i medijskih grupacija bliskih vlasti, od kojih mnogi kontinuirano krše etičke standarde. Samo na prvi pogled paradoksalno, profesionalni, nezavisni i kritički mediji kažnjeni su zbog izveštavanja u skladu sa medijskom etikom i standardima profesije, što bi zapravo trebalo da bude jedan od ključnih kriterijuma za dodelu sredstava”³,

² ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/novinarska-i-medijska-udruzenja-i-sindikati-novac-gradana-za-propagandu-odmazda-nad-kritickim-i-profesionalnim-medijima>, pristupljeno 11. jula 2026. godine

³ Isto

naveli su u saopštenju Asocijacija medija, ANEM, UNS, NUNS, Lokal press, AOM, NDNV, Slavko Ćuruvija fondacija i Granski sindikat kulture, umetnosti i medija „Nezavisnost“ .

Tokom čitavog projektnog ciklusa relevantna novinarska i medijska udruženja, i pored potpunog ignorisanja nadležnog ministarstva, pratila su raspisivanje konkursa, izbor članova konkursnih komisija, rad komisija i odluke o raspodeli sredstava.

Podaci prikupljeni tokom ovih istraživanja pokazuju da ni ove godine nije uspostavljen jedinstven i dosledan standard primene propisa. Naprotiv, praksa različitih organa javne vlasti i dalje je bila neujednačena, dok su pojedine odluke konkursnih komisija izazvale ozbiljne sumnje u zakonitost, nepristrasnost i ostvarivanje javnog interesa.

Posebno zabrinjava činjenica da, i pored volje relevantnih novinarskih i medijskih udruženja, značajan broj predloga koje su u vreme izrade novog Pravilnika Ministarstvu informisanja i telekomunikacija oni dostavili nije prihvaćen⁴. Reč je upravo o onim predlozima koji su bili usmereni na sprečavanje zloupotreba u izboru konkursnih komisija, unapređenje rada Jedinstvenog informacionog sistema (JIS), povećanje transparentnosti postupka i ujednačavanje prakse sprovođenja konkursa.

Time je propuštena prilika da se, nakon iskustva iz 2025, ali i ranijih godina, otklone brojni sistemski nedostaci na koje je stručna javnost blagovremeno ukazivala. Time je, takođe, pokazano da nadležno ministarstvo ne želi suštinski da poboljša ovaj proces, već isključivo da kozmetičkim promenama zamaskira svoju ulogu u ovako drastičnom uništavanju ideje projektnog sufinansiranja medija i pustošenju profesionalnih medija.

Ni drugu godinu svog postojanja Jedinstveni informacioni sistem (JIS) nije postao garant transparentnosti postupka. Ove godine, čini se, tehničkim izmenama u samom sistemu, izgubila se čak i osnovna preglednost izmena koje vrše organi koji raspisuju konkurse, pa je mogućnost praćenja konkursa dodatno otežana.

Novinarska i medijska udruženja zbog toga su sama uspostavljala svoje baze, kako bi zainteresovani građani lakše dolazili do informacija, ali kako bi i sami lakše mogli da prate ovaj proces i reaguju na uočene nezakonitosti, nepravilnosti i zloupotrebe.

⁴ ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/medijska-i-novinarska-udruzenja-uputita-mit-u-predlog-izmena-procesa-projektnog-sufinansiranja>, pristupljeno 10. jula 2026. godine

ANEM je uspostavio sopstvenu javno dostupnu Bazu rezultata medijskih konkursa⁵ kako bi omogućio javnosti pregledniji i jasniji uvid u iznose koji su dodeljivani medijima na svakom pojedinačnom konkursu. Sama potreba za uspostavljanjem ovakve baze ukazuje da cilj zbog kojeg je JIS uveden, a to je potpuna transparentnost procesa, ni nakon dve godine nije ostvaren.

S obzirom na to da se u međuvremenu ništa nije promenilo, već je danas očigledno da nas očekuje barem još jedna godina (2027) sa istim problemom.

ANEM je osmislio i objavio i javni Registar članova komisija za ocenjivanje projekata na konkursima za projektno sufinansiranje medijskih sadržaja u 2026. godini⁶, kako bi se transparentnije moglo pratiti koji kandidati su imenovani i u koje komisije, kao i u koliko njih su učestvovali.

I pored toga, ovaj proces nije bio nimalo lak za praćenje. U analizi će, naime, biti prikazano kako su se sastavi komisija u toku konkursa menjali, sve zbog namere pojedinih kandidata koji su predlagani i imenovani u veliki broj komisija, da ne pređu maksimalnih 20, koliko je predviđeno Pravilnikom kao najveći broj komisija u kojima mogu da učestvuju.

Ipak, i pored brojnih reagovanja novinarskih i medijskih udruženja i asocijacija na zloupotrebe i manipulacije, ni lokalne samouprave, ali ni nadležno Ministarstvo nisu reagovali.

Uzimajući u obzir i prethodne, ali i ovogodišnji projektni ciklus, može se reći da rezultati praćenja projektnog sufinansiranja pokazuju da problemi ovog procesa više nisu prvenstveno posledica nedovoljno preciznih zakonskih rešenja (kao što je to bio slučaj pre više od deset godina kada je uvedeno projektno sufinansiranje), već pre svega njihove selektivne primene, nedostatka efikasnog nadzora i odsustva odgovornosti za očigledna odstupanja od svrhe zbog koje je sistem uspostavljen.

Zbog toga se najveći deo ove analize ne bavi samo sadržinom propisa, već njihovom primenom u praksi, sa ciljem da pokaže da li je projektno sufinansiranje u 2026. godini služilo ostvarivanju javnog interesa ili je, kao i prethodnih godina, u značajnoj meri ostalo instrument vlasti za

⁵ ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/rezultati-medijski-konkursi-2026>, pristupljeno 15. jula 2026. godine

⁶ ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/medijski-konkursi-clanovi-komisije-2026>, pristupljeno 15. jula 2026. godine

raspodelu javnih sredstava „podobnim medijima“, bez jasnih i dosledno primenjenih kriterijuma.

U ovoj analizi biće prikazan regulatorni okvir koji se odnosi na proces projektnog sufinansiranja proizvodnje medijskih sadržaja iz oblasti javnog informisanja. Biće predstavljen trend izdvajanja novca za ove namene od početka primene ovog procesa 2015. godine do danas, kao i uporedna analiza ukupno izdvojenog novca po godinama. Takođe, uz poseban osvrt na 2026. godinu, biće analiziran sastav konkursnih komisija i nepravilnosti i zloupotrebe u njihovom radu, preispitivanje raspodele sredstava, ali i predložene preporuke za unapređenje procesa projektnog sufinansiranja medija koji iz godine, u godinu sve više prelazi u svoju suprotnost.

II Regulatorni okvir

Kao što je u Uvodnim napomenama navedeno, projektno sufinansiranje proizvodnje medijskih sadržaja u oblasti javnog informisanja u 2026. godini sprovedeno je na osnovu regulatornog okvira izmenjenog 2025. godine.

Juna prošle godine izmenjen je Zakon o javnom informisanju i medijima (zajedno sa Zakonom o elektronskim medijima i Zakonom o javnim medijskim servisima). U novembru je, potom, izmenjen i Pravilnik o sufinansiranju projekata za ostvarivanje javnog interesa u oblasti javnog informisanja.

I zakon i podzakonski akt menjani su u toku projektnog ciklusa, pa je tako njihova primena, kada je reč o projektnom sufinansiranju, u praksi počela 2026. godine.

Ministarstvo informisanja i telekomunikacija (MIT) zakonske izmene predstavilo je kao nastavak reforme i unapređenje pravnog okvira u oblasti medija, usklađivanja sa evropskim standardima i jačanja transparentnosti i odgovornosti u radu medija i javnih servisa⁷.

Iako je, međutim, povod za izmene trebalo da bude nemali broj uočenih tehničkih nedostataka, kao i ozbiljnih sistemskih primedbi koje su tokom projektnog ciklusa 2025. godine iznosila novinarska i medijska udruženja, mediji i stručna javnost, Ministarstvo za njih nije imalo sluha.

⁷ Ministarstvo informisanja i telekomunikacija, <https://www.mit.gov.rs/vest/sr/17403/narodna-skupstina-usvojila-tri-zakona-iz-oblasti-javnog-informisanja-i-medija.php>, pristupljeno 15. jula 2026. godine

ANEM je u Analizi procesa projektnog sufinansiranja za 2025. godinu⁸ dokumentovao brojne nepravilnosti – od problema u funkcionisanju Jedinственог informacionog sistema, preko netransparentnog bodovanja kandidata za članove konkursnih komisija, do neujednačene primene propisa i spornih odluka komisija prilikom raspodele budžetskih sredstava. Umesto da postane instrument transparentnosti, JIS je tokom prve godine rada često predstavljao dodatnu administrativnu prepreku učesnicima konkursa, dok pojedina zakonska rešenja nisu sprečila zloupotrebe na koje su stručna udruženja godinama ukazivala.

Izmene regulatornog okvira zbog toga su ponovo predstavljale priliku da se otklone, između ostalih, i ovi nedostaci.

Novinarska i medijska udruženja Ministarstvu su, nakon izmena zakona, u avgustu 2025. godine, dostavila konkretne predloge za izmene Pravilnika⁹. Ti predlozi bili su zasnovani na problemima koji su tokom 2025. godine, ali i ranijih godina, već proizveli konkretne posledice u sprovođenju konkursa. Cilj predloženih izmena bio je da se ograniči prostor za proizvoljno odlučivanje, unapredi transparentnost rada JIS-a, preciznije urede kriterijumi za izbor članova konkursnih komisija i spreče zloupotrebe koje su u prethodnom ciklusu bile dokumentovane u velikom broju lokalnih samouprava.

Međutim, Ministarstvo ne samo da nije prihvatilo ove predloge, nego udruženjima nije čak ni odgovorilo na dopis.

Pojedina rešenja jesu minimalno unapređena, poput promene da od ove godine kandidat za člana komisije ne može učestvovati u jednoj kalendarskoj godini u više od 20 komisija, ali su mnoga pitanja koja su tokom 2025. godine predstavljala izvor najvećih problema ostala nepromenjena. Čak ni ovaj predlog o broju komisija koji su MIT-u poslala relevantna novinarska i medijska udruženja i asocijacije - da se broj komisija ograniči na pet, nije u potpunosti prihvaćen.

Zbog svega navedenog, već u trenutku stupanja na snagu novog Pravilnika bilo je jasno da će najveći i suštinski deo problema biti prenet i u projektni ciklus 2026. godine.

⁸ ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/analiza-procesa-sufinansiranja-projekata-proizvodnje-medijskih-sadrzaja-u-srbiji-u-2025-godini>, pristupljeno 10. jula 2026. godine

⁹ ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/medijska-i-novinarska-udruzenja-uputita-mit-u-predlog-izmena-procesa-projektnog-sufinansiranja>, pristupljeno 10. jula 2026. godine

Izmene Zakona o javnom informisanju i medijima (ZJIM)

Narodna skupština Republike Srbije usvojila je u junu 2025. godine Zakon o izmenama i dopunama Zakona o javnom informisanju i medijima. Izmene su predstavljene kao deo nastavka medijskih reformi i usklađivanja domaćeg zakonodavstva sa preporukama Evropske komisije i obavezama iz Reformske agende Republike Srbije.

Kada je reč o projektnom sufinansiranju, izmene Zakona nisu predstavljale suštinsku reformu sistema. Zadržan je model projektnog sufinansiranja uspostavljen Zakonom iz 2023. godine, uključujući centralnu ulogu Jedinственог informacionog sistema, konkursnih komisija i Ministarstva informisanja i telekomunikacija u sprovođenju postupka.

U Predlog zakona o izmenama i dopunama zakona o javnom informisanju i medijima uneta je, ako se govori o oblasti finansiranja medija, mogućnost javnih nabavki medijskih usluga.

Ipak, i tu je ostalo nedefinisano pitanje koje medijske usluge se mogu naručivati, po kojim kriterijumima se biraju mediji koji pružaju usluge, a ni pitanje evidencije dobijenih sredstava nije uređeno.

Činjenica je, međutim, da najveći broj problema na koje je stručna javnost ukazivala kada je reč o projektnom sufinansiranju nije proisticala iz samog teksta Zakona, već iz njegove primene. Zbog toga izmene Zakona nisu mogle same po sebi da otklone nepravilnosti koje su tokom 2025. i ranijih godina obeležile projektni ciklus. Ostala su otvorena pitanja kriterijuma za izbor članova konkursnih komisija, načina njihovog bodovanja, transparentnosti rada JIS-a, bodovanja pri oceni projekata, kao i kontrole zakonitosti postupka koji sprovode organi javne vlasti.

Drugim rečima, zakonodavac je zadržao osnovnu arhitekturu sistema, polazeći od pretpostavke da će najveći deo problema u oblasti projektnog sufinansiranja biti „rešen“ izmenama podzakonskih akata.

Upravo zbog toga je i najveća pažnja stručne javnosti bila usmerena na izmene Pravilnika o projektnom sufinansiranju, koji bi, da je volje zakonodavca, trebalo da otklone najveći broj praktičnih problema uočenih tokom 2025. godine.

Sam proces donošenja medijskih zakona prošle godine, rađen je u atmosferi netransparentnosti, na šta su ukazala novinarska i medijska udruženja i asocijacije.

Ipak, relevantna novinarska i medijska udruženja i pored toga nisu ostala nema na zakonske izmene, već su na njih reagovala. Kako su sredinom 2025. godine menjana sva tri medijska zakona, udruženja su zajedno podigla glas i istakla da je i pored izmena, javni interes ostao nezaštićen¹⁰.

Novinarske i medijske organizacije i sindikati izrazile su, pre svega, duboku zabrinutost zbog načina na koji je sproveden proces izmena i dopuna tri ključna medijska zakona.

Proces koji je trajao više od godinu i po dana, navele su, doveden je do kraja u atmosferi netransparentnosti i neprihvatljivo ubrzanoj proceduri, bez organizovanja javne rasprave i uz ograničeno učešće stručne javnosti. Iako se kao razlog za hitnost navodi usklađivanje sa preporukama Evropske komisije, način na koji je taj cilj sproveden ozbiljno narušava poverenje u demokratske procese i institucije, istakle su organizacije.

Oni su naveli da su i dalje ostali brojni nerešeni i ozbiljni problemi.

„I pored inicijativa pojedinih narodnih poslanika, koji su predložili uvođenje jasnih kriterijuma za javne nabavke u oblasti medija – uključujući vezivanje tih kriterijuma za ostvarivanje javnog interesa i poštovanje profesionalnih standarda – ti amandmani nisu prihvaćeni. Time je propuštena još jedna prilika da se uvede red u ovu oblast, koja ostaje podložna zloupotrebama, netransparentnom trošenju javnog novca i političkom favorizovanju pojedinih medija“, pisalo je u zajedničkom saopštenju.

Novinarske i medijske organizacije i sindikati pozvali su nadležne institucije da prepoznaju značaj ozbiljnih i sistemskih reformi koje će omogućiti slobodno, odgovorno i profesionalno novinarstvo.

Usvojene izmene, naveli su, predstavljaju korak u dobrom pravcu samo u pojedinim segmentima, ali suštinski problemi i dalje ostaju – od neuređenih javnih nabavki i

¹⁰ NUNS, <https://nuns.rs/medijski-zakoni-usvojeni-i-dalje-bez-zastite-javnog-interesa-u-javnim-nabavkama-i-izbornoj-kampanji/>, pristupljeno 15. jula 2026. godine

netransparentnog vlasništva, do nesaniranih slabosti u izbornom izveštavanju i funkcionisanju javnih medijskih servisa.

„Medijska reforma mora da bude usmerena na javni interes, vladavinu prava i institucionalnu odgovornost. Samo kroz transparentnost i dosledno poštovanje zakona možemo doći do medijskog sistema koji služi demokratiji, a ne partikularnim političkim interesima“, zaključak je Asocijacije medija, Asocijacije nezavisnih elektronskih medija (ANEM), Asocijacije onlajn medija (AOM), GS KUM Nezavisnost, Nezavisnog društva novinara Vojvodine (NDNV), Nezavisnog udruženja novinara Srbije (NUNS), Poslovnog udruženja Asocijacija lokalnih i nezavisnih medija „Lokal Pres“, Slavko Ćuruvija fondacije i Udruženja novinara Srbije (UNS).

Izmene Pravilnika o sufinansiranju projekata za ostvarivanje javnog interesa u oblasti javnog informisanja

Pravilnik o izmenama i dopunama Pravilnika o sufinansiranju projekata za ostvarivanje javnog interesa u oblasti javnog informisanja usvojen je 10. novembra 2025. godine.

Za razliku od izmena Zakona iz juna 2025. godine, koje su u najvećoj meri predstavljale normativno usklađivanje zakonskog teksta, od izmena Pravilnika očekivalo se da odgovore na konkretne probleme projektnog sufinansiranja uočene u praksi.

Ono što je najuočljiviji pomak u Pravilniku, jeste ograničavanje broja komisija u kojima jedan kandidat može biti član u toku kalendarske godine. Sa ranije neograničenog broja, sada je kandidatima ostavljena mogućnost učešća u najviše 20 komisija.

Iako je uvođenje ograničenja predstavljalo korak napred u odnosu na prethodno stanje, ostaje pitanje da li je postavljeni prag dovoljno restriktivan da ostvari cilj zbog kojeg je uveden – sprečiti monopol u ocenjivanju projekata na jednu grupaciju ljudi. Praksa je, sudeći po rezultatima, pokazala da nije.

Članstvo u čak dvadeset konkursnih komisija (radi poređenja - ANEM, UNS, NUNS, Asocijacija medija i Lokal pres predložili su članstvo u najviše pet komisija) i dalje omogućava pojedincima da učestvuju u odlučivanju o raspodeli veoma značajnog iznosa javnih sredstava na nacionalnom nivou.

Posebno značajno pitanje odnosilo se na način izbora članova konkursnih komisija. Udruženja su još tokom leta 2025. godine ukazivala da je potrebno izmeniti sistem bodovanja kandidata za članove komisija, smatrajući da postojeći kriterijumi ne omogućavaju adekvatno vrednovanje stručnog iskustva i profesionalnih referenci kandidata.

Međutim, Ministarstvo nije prihvatilo nijedan od predloga koji su se odnosili na bodovanje, što je bilo vidljivo već iz obrazaca za prijavu kandidata objavljenih u septembru 2025. godine.

Naime, Ministarstvo je 8. septembra objavilo poziv novinarskim i medijskim udruženjima, teoretičarima, analitičarima i praktičarima iz oblasti medija da se prijave do 31. decembra za [upis u Registar kandidata za članove komisija za projektno sufinansiranje medijskog sadržaja](#) putem Jedinstvenog informacionog sistema (JIS). Formular i način bodovanja ostali su istovetni kao prethodne godine¹¹.

Jedina uočena promena na JIS-u prilikom prijave budućih članova komisija jeste dodato pojašnjenje šta se sve podrazumeva pod objavljenim naučnim i stručnim radovima i učešćem na stručnim i naučnim konferencijama, imajući u vidu veliki broj nedoumica i zloupotreba po tom pitanju.

Ostale izmene bile su proceduralne, pa je tako rok za prijavu kandidata za učešće u komisijama za narednu godinu, odnosno u Registar kandidata za članove komisija, putem JIS-a, sa 31. decembra promenjen u 20. decembar.

Posmatrano u celini, izmene Pravilnika predstavljale su ograničene, gotovo nikakve suštinske promene koje bi doprinele transparentnijem sistemu projektnog sufinansiranja, čime je propuštena još jedna prilika da se proces unapredi.

To se u značajnoj meri odrazilo i na sprovođenje projektnog sufinansiranja u 2026. godini, kada su se brojni problemi na koje su udruženja ukazivala ponovo pojavili u praksi.

¹¹ ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/ministarstvo-nije-prihvatilo-predloge-udruzenja-za-promenu-bodovanja-clanova-komisija-za-projektno-sufinansiranje-medija>, pristupljeno 13. jula 2026. godine

III Sredstva opredeljivana za projektno sufinansiranje od 2015. do 2026. godine

I u 2026. godini nastavljen je trend koji je u najvećem broju slučajeva vladao od uvođenja projektnog sufinansiranja 2015. do prošle godine. Izdvajanja za medijske projekte, naime, od 2015. do 2026. godine uglavnom su iz godine u godinu neznatno rasla ili ostajala na približno istom nivou.

Kako je pisano i u prethodnoj analizi, za 2025. godinu¹², osim u 2024. godini, jedini pad u odnosu na izdvojena sredstva u godini koja prethodi, bio je 2021. godine, i to zbog činjenice da je iznos za projektno sufinansiranje medija u 2020. godini, odnosno u doba pandemije kovida, bio značajno uvećan.

Osim tada, jedini primetan pad od 2015. godine do danas, bio je pad od skoro 600 miliona dinara u 2024. u odnosu na 2023. godinu. Od uvođenja projektnog sufinansiranja, to je najdrastičnije smanjenje iznosa namenjenog medijskim projektima u odnosu na prethodnu godinu.

Ove, 2026. godine, za projektno sufinansiranje medija, po podacima UNS-a, na svim nivoima vlasti izdvojeno je 1.933.356.000 dinara, što po zvaničnom srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan 25. avgust 2026. godine iznosi 16.470.914,98 evra.

Na osnovu završena 153 konkursa za projektno sufinansiranje medijskih sadržaja u Srbiji za 2026. godinu, odnosno do 25. avgusta ove godine, medijima su za projekte raspodeljena sredstva u ukupnoj vrednosti od **1,84 milijarde dinara**, pokazala je analiza ANEM-a¹³.

Do 25. avgusta, dve lokalne samouprave nisu raspisale konkurse za ovu godinu, te su značajno probile zakonski rok po kojem je 1. mart poslednji dan kada konkursi moraju biti raspisani.

Konkurse do ovog datuma nisu raspisale opštine Vrbas i Gadžin Han, a u još šest lokalnih samouprava (ukupno sedam konkursa) do tog trenutka nisu bila objavljena rešenja o raspodeli sredstava.

¹² ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/analiza-procesa-sufinansiranja-projekata-proizvodnje-medijskih-sadrzaja-u-srbiji-u-2025-godini>, pristupljeno 10. jula 2026. godine

¹³ ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/medijski-konkursi-rezultati-146>, pristupljeno 25. avgusta 2026. godine

Kako je pokazala prošlogodišnja analiza Udruženja novinara Srbije¹⁴, za konkurse za sufinansiranje medijskih projekata na nacionalnom, pokrajinskom i lokalnom nivou 2025. godine bilo je opredeljeno ukupno 1.714.218.500 dinara.

To je za oko 300 miliona više nego godinu pre, kada je za ove namene izdvojeno 1.409.686.500 dinara, ali i dalje manje nego 2020, 2021, 2022. i 2023. godine.

Podsetimo, 2024. godine, zabeležen je najveći pad u iznosu izdvajanom za ove namene u odnosu na godinu koja je prethodila, odnosno skoro 562.382.500 miliona dinara manje nego 2023. godine, kada je za medijske projekte bilo opredeljeno 1.972.069.000 dinara.

Kako je UNS ranije pisao, veliki broj lokalnih samouprava je tokom 2024. godine izdvajao za medijske projekte čak 90% manje novca nego 2023. godine. Ostatak novca namenile su većinom za „usluge po ugovoru“, odnosno javne nabavke u oblasti javnog informisanja ili druge stavke u budžetu.

U 2019. godini, za medijske projekte bilo je izdvojeno 1.679.597.740 dinara, u 2020. godini 2.093.859.660 dinara, 2021. godini 1.770.680.500, a u 2022. godini 1.896.670.600 dinara.

Za razliku od lokalnih samouprava, Ministarstvo informisanja i telekomunikacija (ranije Ministarstvo kulture i informisanja), od 2015. godine nije smanjivalo iznos novca, odnosno izdvajalo je uvek viši ili istovetan iznos u odnosu na prethodnu godinu.

MIT je, u skladu sa ovim trendom, u 2026. godini za projektno sufinansiranje izdvojio 487.500.000 dinara, odnosno 4.154.367 evra po zvaničnom srednjem kursu NBS na dan 12. avgust 2026. godine. To je 60 miliona dinara više nego 2025. godine, kada je za ove namene bilo opredeljeno 427.000.000 dinara.

Pokrajinski sekretarijat za kulturu, javno informisanje i odnose sa verskim zajednicama, s druge strane, ove godine je za medijske projekte izdvojio 109.500.000 dinara.

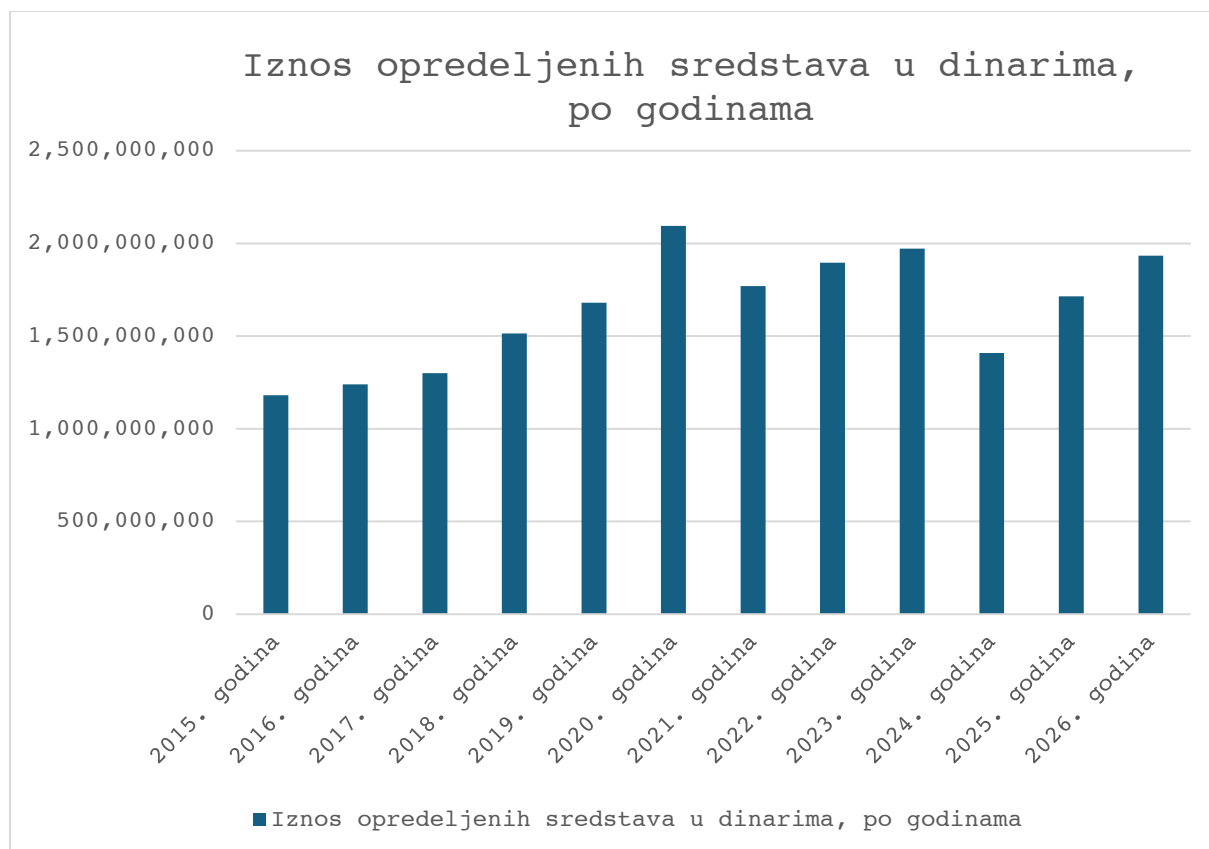
Prošle godine za medijske projekte bilo je opredeljeno 130.000.000 dinara, dok je 2024. i 2023. godine Pokrajinski sekretarijat izdvojio 90 miliona dinara.

U vreme pandemije korona virusa 2020. godine izdvojeno je najviše novca za medije od 2015. godine do danas – 2.093.859.660 dinara. Nakon pandemije, 2021. godine izdvojeno je 323.179.160 dinara manje nego prethodne godine.

¹⁴ UNS, <https://www.uns.org.rs/desk/UNS-news/172375/za-medijske-projekte-ove-godine-iz-budzeta-opredeljeno-1714218500-dinara-.html>, pristupljeno 9. 8. 2025. godine

Po podacima UNS-a, u 2015. godini za medijske projekte je opredeljeno 1.180.630.120 dinara, godinu dana kasnije 1.239.999.776, u 2017. godini za ove namene opredeljeno je 1.300.910.737, a 2018. godine 1.514.136.214 dinara.

Ukupan iznos opredeljenih sredstava za projektno sufinansiranje medija od 2015. godine do kraja 2026. godine iznosi 19.309.335.907 dinara. Po zvaničnom srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan 25. avgust 2026. godine to iznosi 164.502.776,51 evra.

IV Projektno sufinansiranje u 2026. godini

Ovogodišnji ciklus projektnog sufinansiranja proizvodnje medijskih sadržaja obeležili su problemi koji su bili prisutni i prethodnih godina, ali su postali znatno vidljiviji zahvaljujući sistematičnom praćenju konkursa od strane relevantnih novinarskih i medijskih udruženja i asocijacija, radu konkursnih komisija i raspodeli javnih sredstava.

Naime, svi oni problemi na koje su ukazivala novinarska i medijska udruženja ponovo su izašli na videlo analizom svakog pojedinačnog segmenta ovog procesa.

Ove godine, međutim, čini se da nikome iz stručne javnosti to nije bilo čudno, niti iznenađujuće. Kao da je postalo pravilo da je svaka projektna godina za profesionalne medije sve gora, umesto obrnuto.

Dolaskom ministra Borisa Bratine na čelo MIT-a projektno sufinansiranje bačeno je u zapećak, pretvoreno u svoju suprotnost, a nagrađivanje onih koji su po meri vlasti postalo je vidljivo golim okom svakome ko se makar ovlaš zainteresuje za ovu temu. Za razliku, čak, od prethodnih ministara koji su se trudili da opravdaju svoje postupke raznim “tumačenjima” i izjavama ili su bar bili pristupni u javnosti, Boris Bratina postao je ministar koji, čini se, ima najmanje sluha za medije i stručnu javnost, pa njihove predloge potpuno ignoriše, a na pitanja medija retko odgovara.

Samo ministarstvo nije učinilo ništa da ovaj proces unapredi već je, vodeći se već uspostavljenim sistemom raspodele novca podobnim medijima, takav sistem zdušno podržavalo i produbljivalo do savršenostva.

Veliku odgovornost za sistemski sunovrat projektnog sufinansiranja, pored resornog ministra snosi i njegov pomoćnik Dragan Traparić koji se u poptunosti ogлуšio na apele stručne javnosti u vezi sa zloupotrebama unutar ovog instituta raspodele budžetskih sredstava na svim nivoima vlasti.

U toku 2026. godine ANEM je kroz bazu rezultata konkursa, Registar članova konkursnih komisija i niz pojedinačnih analiza kontinuirano pratio sprovođenje konkursa na nacionalnom, pokrajinskom i lokalnom nivou, omogućavajući javnosti i kolegicama i kolegama detaljniji uvid u funkcionisanje sistema projektnog sufinansiranja nego prethodnih godina. Pojedinačne analize projektnog sufinansiranja radila su i druga relevantna udruženja poput UNS-a, NUNS-a, Asocijacije medija i Lokal press-a.

Svoju bazu, osim ANEM-a, vodi i Udruženje novinara Srbije (UNS), koje takođe paralelno sa radom JIS-a, informacijama popunjava svoj interni registar i javnu bazu finansiranjemedija.rs¹⁵, kako bi mogao da lakše i preglednije upoređuje podatke i prati proces.

Zaključak koji se iz ovoga može izvući je veoma jasan - JIS nije doveo do transparentnosti nego je sistem, prividno ga čineći javnim, zapravo dodatno zakomplikovao.

¹⁵ <https://finansiranjemedija.rs/>

Jedina trenutna vrednost JIS-a kada je reč o praćenju konkursa je ta što se podaci sada nalaze na jednoj platformi, umesto da se za njima traga na sajtu svake pojedinačne lokalne samouprave. Sve ostalo je potpuno nepregledno, nepretraživo, mašinski nečitljivo, te se bilo kakva analiza procesa iz samog JIS-a teško može izvući.

Učeći iz prethodne godine, udruženja i asocijacije su ovu godinu dočekale spremnije i od početka same pravile svoje paralelne baze, iako je sve te informacije trebalo da pruži platforma koju je MIT platio više od 80 miliona dinara¹⁶.

Konkursni ciklus 2026. godine počeo je već krajem 2025. godine kada su novinarska i medijska udruženja i asocijacije, kao i samostalni medijski stručnjaci imali rok da se prijave u JIS kao kandidati za članove komisija. Ubrzo nakon toga, takođe u decembru, raspisan je i prvi konkurs za 2026. godinu. Žagubica je prva lokalna samouprava koja je raspisala konkurs za ovu godinu¹⁷.

Ipak, kako u tom trenutku još uvek nije bio objavljen Registar kandidata za članove komisija, konkurs je produžavan.

Prema nezvaničnim saznanjima ANEM-a¹⁸, Ministarstvo informisanja i telekomunikacija uputilo je apel lokalnim samoupravama da sačekaju objavljivanje Registra kandidata pre raspisivanja konkursa.

Uprkos tome, pojedini organi javne vlasti raspisali su konkurse pre objavljivanja konačne liste kandidata, zbog čega su pojedine odluke naknadno korigovane. Jedan od primera je Opština Merošina¹⁹, koja je povukla odluku o raspisivanju konkursa kako bi postupak uskladila sa novim pravilima²⁰. Ovi slučajevi ukazali su na neujednačenu primenu novih procedura već na početku konkursnog ciklusa.

¹⁶ UNS, <https://uns.org.rs/sr/desk/UNS-news/170025/ministarstvo-informisanja-platilo-izradu-jis-a-vise-od-80-miliona-dinara.html>, pristupljeno 16. jula 2026. godine

¹⁷ ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/zagubica-prva-raspisala-medijski-konkurs-za-2026-nadaju-se-da-i-kandidati-za-komisije-stizu-da-se-prijave>, pristupljeno 16. jula 2026. godine

¹⁸ ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/zagubica-prva-raspisala-medijski-konkurs-za-2026-nadaju-se-da-i-kandidati-za-komisije-stizu-da-se-prijave>, pristupljeno 16. jula 2026. godine

¹⁹ ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/merosina-raspisala-medijski-konkurs-za-2026-jos-bez-mogucnosti-prijava-za-komisije>, pristupljeno 16. jula 2026. godine

²⁰ ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/merosina-povukla-odluku-i-raspisivanju-medijskog-konkursa>, pristupljeno 16. jula 2026. godine

MIT je Registar kandidata objavio tek 21. januara, dakle 21 dan nakon zakonskog roka – 31. decembra²¹.

Na preliminarnoj listi kandidata za komisije za ocenjivanje projekata na medijskim konkursima u 2026. godini, koju je objavilo Ministarstvo informisanja i telekomunikacija, nalazilo se 112 kandidata što je za 47 manje u odnosu na prošlu godinu²².

Na listi je bilo najviše samostalnih stručnjaka za medije – njih 40, nakon čega slede predstavnici Udruženja novinara Srbije (UNS) kojih je 13. Udruženje PROUNS ima devet kandidata, RAB Srbija i Društvo novinara Niša po šest, Centar za medijsku kulturu i obrazovanje, Asocijacija radio-televizija Srbije i Comnet po pet, a Nezavisno udruženje novinara Srbije (NUNS), Medijska zajednica Srbije i Društvo novinara Vojvodine po četiri kandidata.

Po tri predstavnika na preliminarnoj listi kandidata za konkursne komisije imala su udruženja Plej i Lokal Press, dva Udruženje medija i medijskih radnika, a po jednog ANEM, Ansambl Srce i Udruženje sportskih novinara Beograda.

Ono što je veoma značajno istaći je da je na ovogodišnjoj preliminarnoj listi čak 20 kandidata imalo maksimalnih 100 bodova, a isti toliki broj iznad 90 poena.

Od kandidata sa 100 bodova najviše je bilo samostalnih stručnjaka - njih šestoro, troje predstavnika Društva novinara Vojvodine, a po dvoje iz Centra za medijsku kulturu, Plej-a, ComNet-a i PROUNS.

Medijska zajednica Srbije, Društvo novinara Niša, Asocijacija radio-televizija Srbije imale su po jednog kandidata s maksimalnim brojem poena.

Više od 90 bodova, ali ne i 100, imalo je šest stručnjaka za medije, četiri predstavnika UNS, tri Centra za medijsku kulturu, po dva iz PROUNS i Asocijacije radio-televizija Srbije, dok po jednog kandidata s ovoliko visokim brojem bodova imaju ComNet, Udruženje sportskih novinara Beograda i RAB Srbija.

Novinarska i medijska udruženja tražila su tada od Ministarstva informisanja i telekomunikacija da odmah objavi biografije svih kandidata za članove komisija na medijskim konkursima koji se nalaze na objavljenoj preliminarnoj listi, kako bi započeti proces projektnog sufinansiranja

²¹ ANEM; <https://anem.org.rs/sr/strane/mit-objavio-preliminarnu-listu-kandidata-za-konkursne-komisije>

²² ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/kako-su-bodovani-kandidati-za-komisije-za-medijske-konkurse-na-listi-mit>, pristupljeno 16. jula 2026. godine

medijskih sadržaja i raspodele budžeta u iznosu od više od 15 miliona evra u 2026. godini bio transparentniji²³.

Novinarska i medijska udruženja (ANEM, NUNS, UNS, Asocijacija medija i Lokal Pres) ukazala su s pravom da je problematično to što prigovore na preliminarnu bodovnu listu mogu podneti isključivo sami kandidati, i to ukoliko primete da na osnovu dokumentacije koju su podneli, nisu adekvatno bodovani od strane Ministarstva informisanja i telekomunikacija (MIT).

Onemogućavanjem zainteresovane javnosti, medijskih i novinarskih organizacija da imaju uvid u biografije i ulože prigovore na bodove pojedinih kandidata, navela su udruženja, narušena je transparentnost u procesu bodovanja osoba koje će odlučivati o raspodeli državnog budžeta na svim nivoima vlasti.

Izbor kandidata, smatrali su oni, za članove komisija je jedan od najznačajnijih procesa u oblasti projektnog sufinansiranja, imajući u vidu da oni treba da ocenjuju medijske projekte i predlažu raspodelu državnog budžeta na lokalnom, pokrajinskom i republičkom nivou, te je od izuzetne važnosti da to čine istinski kvalitetni, profesionalni, nepotkupljivi i ljudi od integriteta.

“Od ocena članova komisije zavisi informisanje građana o temama od javnog interesa, razvoj medijskog pluralizma, ali i generalno opstanak i razvoj medija u Srbiji. Iz tog razloga, dole potpisana udruženja i asocijacije traže da se odmah objave sve pristigle biografije kako bi čitav proces bio pod lupom javnosti, kao što je uobičajeno u demokratskim društvima za ovako značajne aktivnosti koje se sprovode pod okriljem državnih institucija”, pisalo je u saopštenju.

Međutim, kao i na sve ranije apele stručne javnosti, MIT je i ovaj put ostao nem.

Konačna lista objavljena je tek 10. februara²⁴. Na konačnoj listi takođe je bilo 112 kandidata. Od toga je njih 26 imalo 100 poena - 18 predstavnika udruženja i sedam samostalnih kandidata²⁵.

Većina ovih kandidata predstavnici su provladinih novinarskih i medijskih udruženja. Kada govorimo o relevantnim asocijacijama i udruženjima, predstavnika sa 100 poena ima samo

²³ ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/novinarska-i-medijska-udruzenja-ministarstvo-informisanja-i-telekomunikacija-da-odmah-objavi-biografije-kandidata-za-clanove-komisija>, pristupljeno 16. jula 2026. godine

²⁴ MIT, <https://mit.gov.rs/vest/20602/ministarstvo-objavilo-registar-kandidata-za-clanove-konkursnih-komisija-za-sufinansiranje-projekata-u-oblasti-javnog-informisanja.php>, pristupljeno 16. jula 2026. godine

²⁵ Isto

UNS, i to jednog. Detaljan pregled kandidata sa konačne liste biće opisan u delu analize posvećenom izboru članova komisija.

Nakon objave konačne liste kandidata, počelo je raspisivanje konkursa za 2026. godinu. Do 1. marta, kada je zakonski rok za raspisivanje konkursa, to su uradili MIT, Pokrajinski sekretarijat za kulturu, javno informisanje i odnose sa verskim zajednicama, kao i 123 od 168 lokalnih samouprava²⁶.

UNS je primetio da je i Grad Pančevo konkurs raspisao 2. marta, ali je datum u Jedinstvenom informacionom sistemu (JIS) naknadno promenjen na 1. mart, što ova platforma ne bi trebalo da dozvoljava. UNS je 2. marta naveo da je u 44 lokalne samouprave koje do tada nisu raspisale konkurse uračunato i 17 beogradskih, kao i 5 niških gradskih opština koje nemaju obavezu da raspišu konkurse.

To praktično znači, naveo je UNS 2. marta, da zaključno sa tim trenutkom - 22 lokalne samouprave nisu raspisale konkurse.

Kasnije se ispostavilo da su brojne lokalne samouprave naknadno menjale datum raspisivanja konkursa u samom JIS-u, pa su kao datum raspisivanja navodile 1. mart iako je konkurs na platformi objavljen i nekoliko dana kasnije. Mnoge su to pravdale činjenicom da je rešenje o raspisivanju konkursa potpisano 1. marta, ali nije objavljeno. Ovakvo opravdanje, razume se, nema uporište u zakonu, jer konkursni rokovi teku od trenutka raspisivanja konkursa, a neobjavljivanjem teksta konkursa i po nekoliko dana direktno se ugrožava njegova zakonitost, ali i tok.

Iako su pojedini organi povećali u ovoj godini sredstva namenjena projektnom sufinansiranju, kod dela lokalnih samouprava zabeleženo je smanjenje budžeta u odnosu na prethodnu godinu. Ipak, ove godine razlike u opredeljenom novcu nisu bile drastične u odnosu na prošlu godinu.

Istovremeno, nastavljen je trend osnivanja novih medija neposredno pre raspisivanja konkursa, što je otvorilo pitanje da li se pojedini izdavači osnivaju prvenstveno radi učešća u sistemu projektnog sufinansiranja, a ne radi dugoročnog obavljanja delatnosti javnog informisanja.

Kada je reč o komisijama za ocenu medijskih projekata, i ove godine, čini se, sastavi komisija bili su ključni za raspodelu sredstava mahom provladinim medijima.

²⁶ UNS, <https://uns.org.rs/desk/UNS-news/184887/u-zakonskom-roku-medijske-konkurse-raspisale-123-od-168-lokalnih-samouprava-.html?print=true>, pristupljeno 16. Jul 2026. godine

U toku konkursne godine uočeno je mnogo nepravilnosti koje će detaljno biti objašnjene u delu analize koji se odnosi na rad konkursnih komisija. Samo jedan od primera jeste slučaj da su novinarska i medijska udruženja otkrila i utvrdila da su kandidatkinja Biljana Ratković Njegovan²⁷ i kandidat Slavoljub Ristić²⁸ izabrani na javne funkcije, pa u skladu s tim nisu smeli biti birani u komisije. Nakon reagovanja udruženja, lokalne samouprave u kojima su oni već bili izabrani za članove su ih zamenile drugim kandidatima²⁹, dok je MIT za UNS potvrdio da je nakon saznanja i provere informacija, blokirao u JIS-u mogućnost daljeg izbora ovih kandidata u komisije³⁰.

Kao i svake godine, naročitu pažnju privlači sastav konkursnih komisija. Objavljivanjem ANEM-ovog registra članova komisija omogućeno je sistematsko praćenje njihovog angažovanja.

Analize koje je objavljivao ANEM su pokazale da se isti stručnjaci pojavljuju u velikom broju komisija, a pojedini članovi su već sredinom godine dostigli zakonski maksimum od 20 angažovanja u jednoj konkursnoj godini³¹. Naime, kako je objavio ANEM, samostalni stručnjaci za medije Valentin Mik i Jasmina Mijajlović do 12. avgusta su izabrani u po 20 komisija za ocenjivanje projekata na medijskim konkursima, koliko je i propisani maksimum po osobi za članstvo u ovim telima. Predstavnik Udruženja elektronskih medija ComNet Miloš Lazić takođe je do 12. avgusta izabran u maksimalnih 20 komisija³².

UNS je u maju, u jeku formiranja konkursnih komisija pisao i o tome da je u 94 do 10. maja formiranih komisija za ocenu medijskih projekata, izabrano svega 43 različita kandidata. Ako se u obzir uzme činjenica da se komisije sastoje od tri člana (u retkim slučajevima od pet),

²⁷ ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/anem-ponistiti-komisije-za-ocenjivanje-projekata-u-kojima-je-izabrana-biljana-ratkovic-njegovan>, pristupljeno 16. jula 2026. godine

²⁸ ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/jos-jedan-javni-funkcioner-u-medijskim-komisijama-slavoljub-ristic-predsednik-upravnog-odbora-republicke-ustanove-filmske-novosti>, pristupljeno 16. jula 2026. godine

²⁹ ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/slavoljub-ristic-i-biljana-ratkovic-njegovan-zbog-sukoba-interesa-nisu-vise-clanovi-komisija-u-svrljigu-dimitrovgradu-rekovcu-cajetini-i-gornjem-milanovcu>, pristupljeno 16. jula 2026. godine

³⁰ ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/mit-potvrdio-uns-u-u-jis-u-blokirana-mogucnost-izbora-slavoljuba-ristica-i-biljane-ratkovic-njegovan-za-clanove-komisija>, pristupljeno 16. jula 2026. godine

³¹ ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/dvoje-kandidata-dostiglo-maksimum-od-po-20-ucesca-u-konkursnim-komisijama>, pristupljeno 16. jula 2026. godine

³² ANEM, https://docs.google.com/spreadsheets/d/14w3kmh7bJN8_hb9jhi8OaSWA0fGxjL-nu0AUMITjtTl/edit?pli=1&gid=0#gid=0, pristupljeno 12. avgusta 2026. godine

dolazimo do podatka da je do tog trenutka u komisijama moglo da bude izabrano 282 ili više različitih kandidata³³.

Ovakva praksa dovela je u pitanje ostvarivanje cilja zakonskih izmena koje su trebalo da doprinesu većoj raznovrsnosti stručnih mišljenja i smanjenju koncentracije odlučivanja.

Kako su tokom godine pristizali rezultati konkursa, ANEM je objavljivao periodične preseke raspodele sredstava.

Analize prvih 45, 69, 100, 140, 147, 149 i konačno 153 završenih konkursa pokazale su stabilan obrazac koncentracije javnih sredstava kod ograničenog broja izdavača.

Do 25. avgusta, na 153 završenih konkursa raspodeljeno je oko 1,84 milijarde dinara, pri čemu su među najvećim dobitnicima sredstava bile firme povezane sa tabloidima “Alo” i “Informer”, kao i medijske kuće povezane sa Radoicom Milosavljevićem³⁴.

Kontinuitet ovih rezultata, vidljiv u svim periodičnim presecima tokom godine, ukazuje da nije reč o pojedinačnim odstupanjima već o ustaljenom obrascu raspodele javnih sredstava.

Detaljniji prikaz raspodele biće predstavljen u odeljku o raspodeli sredstava u 2026. godini.

Da je u pitanju uigrani obrazac, pokazuju i analize po različitim regionima koje je, uz pomoć novinarskih i medijskih udruženja uradio ANEM.

Analize konkursa u Autonomnoj pokrajini Vojvodini, Gradu Beogradu, Šumadiji, jugu Srbije potvrdile su da su među najvećim dobitnicima provladini i nekritički mediji, mediji koji kontinuirano krše Kodeks ili su osnovani neposredno pre raspisivanja konkursa.

Detaljnija analiza raspodele sredstava nalazi u odeljku analize koja govori o zloupotrebama budžetskih sredstava.

Ilustrativan primer zloupotrebe predstavlja konkurs Grada Šapca. Najveći pojedinačni iznos – 6,6 miliona dinara – dodeljen je kompaniji Infomačva, izdavaču medija osnovanog svega mesec dana pre raspisivanja konkursa, za koji je ANEM ukazao da je povezan sa vlasnicima tabloida “Alo” i “Informer”. Ovaj medij na svom sajtu nema ni objavljen impresum, što znači da po

³³ ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/od-mogucih-282-medijske-projekte-ocenjuje-svega-43-kandidata>, pristupljeno 16. jula 2026. godine

³⁴ ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/medijski-konkursi-rezultati-146>, pristupljeno 25. avgusta 2026. godine

Zakonu o javnom informisanju i medijima nije imao ni pravo da učestvuje na konkursu, te da ga je stručna služba Grada morala odbaciti.

Odluka je izazvala zajedničku reakciju ANEM-a, NUNS-a, Lokal presa i Asocijacije medija, koji su zatražili preispitivanje rada konkursne komisije i odluke o raspodeli sredstava³⁵.

ANEM je 24. avgusta objavio i da je Posebnom odeljenju za suzbijanje korupcije Višeg javnog tužilaštva u Novom Sadu podneo krivičnu prijavu protiv Aleksandra Pajića, gradonačelnika Šapca, i nepoznatih lica iz Gradske uprave Šapca zbog dodele 6,6 miliona dinara portalu macvatv.rs na konkursu za projektno sufinansiranje medijskih sadržaja za 2026. godinu³⁶.

Jedan od značajnijih i karakterističnih primera zloupotrebe procesa projektnog sufinansiranja tokom godine odnosio se i na Zapple media group.

Analiza ANEM-a pokazala je da su lokalni portali povezani sa ovom kompanijom, od kojih su pojedini osnovani neposredno pre raspisivanja konkursa, ostvarili ukupno više od 18,6 miliona dinara na konkursima širom Srbije³⁷.

Ovaj slučaj dodatno je otvorio pitanje da li konkursne komisije u dovoljnoj meri vrednuju profesionalni kredibilitet podnosilaca projekata, njihovo prethodno iskustvo i kapacitete za proizvodnju sadržaja od javnog interesa.

Projekti posvećeni istraživačkom novinarstvu, kontroli rada institucija, korupciji ili drugim temama od izrazitog javnog interesa ostali su slabo zastupljeni među finansiranim projektima.

Analiza konkursa u Šumadiji³⁸ pokazala je da među 80 finansiranih projekata nije bilo nijednog koji se bavi korupcijom ili kontrolom rada javnih institucija.

Takvi nalazi ukazuju da sistem projektnog sufinansiranja i dalje u ograničenoj meri podstiče proizvodnju sadržaja koji ostvaruju kontrolnu funkciju medija i doprinose informisanju građana o pitanjima od posebnog javnog interesa.

³⁵ ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/novinarska-i-medijska-udruzenja-preispitati-rezultate-medijskog-konkursa-i-rad-komisije-u-sapcu>, pristupljeno 16. jula 2026. godine

³⁶ ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/anem-podneo-krivicnu-prijavu-protiv-grada-sapca-zbog-dodele-6-6-miliona-mediju-koji-nema-impresum>, pristupljeno 24. avgusta 2026. godine

³⁷ ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/medijski-konkursi-rezultati-146>, pristupljeno 5. avgusta 2026. godine

³⁸ ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/analiza-konkursa-u-sumadiji-kulturno-i-istorijsko-naslede-dominantna-tema>, pristupljeno 17. jula 2026. godine

Posmatrano u celini, proces projektnog sufinansiranja u 2026. godini pokazao je da izmene normativnog okvira i postojanje JIS platforme nisu doveli do promena u praksi.

I dalje su prisutni problemi koncentracije javnih sredstava kod ograničenog broja izdavača, učestalog angažovanja istih članova konkursnih komisija, finansiranja novoosnovanih medija bez vidljivih rezultata u proizvodnji sadržaja od javnog interesa, kao i kašnjenja u sprovođenju konkursnih procedura. Istovremeno, dostupnost baza podataka i kontinuirano praćenje konkursa omogućili su znatno detaljniji uvid u funkcionisanje sistema nego prethodnih godina i stvorili osnov za argumentovanje praćenje efekata zakonskih izmena i budućih reformi sistema projektnog sufinansiranja.

Raspisani konkursi u 2026. godini

U 2026. godini, po podacima Jedinstvenog informacionog sistema (JIS), u Srbiji je, na svim nivoima vlasti raspisano ukupno 162 konkursa (164 od kojih su dva u međuvremenu poništena).

Kada je reč o lokalnim samoupravama, konkurse je do 25. avgusta 2026. godine raspisalo njih 144, dok dve opštine - Vrbas i Gadžin Han to nisu uradile. Opštine Vrbas i Gadžin Han prošle godine raspisale su konkurse, ali nisu raspodelili sredstva, odnosno nisu okončale konkurs.

Opština Surdulica je, inače, konkurs raspisala tek 12. avgusta, više od pet meseci nakon zakonskog roka³⁹. Ova opština ni prošle godine nije opredelila novac za medijske projekte, dok je novac po konkursu za 2024. godinu raspodelila u drugoj polovini 2025. godine.

Osim 146 lokalnih samouprava, ranijih godina konkurse su raspisivale i pojedine beogradske ili niške gradske opštine, iako one, po Zakonu o javnom informisanju i medijima nemaju obavezu raspisivanja konkursa. Od 17 beogradskih gradskih opština, ali i pet niških, ove godine nijedna nije opredelila novac za projektno sufinansiranje medija.

Rok za raspisivanje konkursa, po Zakonu o javnom informisanju i medijima, je 1. mart tekuće godine.

Po podacima kojima raspolaže Udruženje novinara Srbije, 19 lokalnih samouprava raspisalo je konkurse nakon ovog roka. Na pitanje UNS-a upućeno Ministarstvu informisanja i telekomunikacija još marta ove godine, MIT je odgovorio da će “u potpunosti primeniti Zakon

³⁹ ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/surdulica-raspisala-medijski-konkurs-nakon-vise-od-pet-meseci-zakasnenja>, pristupljeno 12. avgusta 2026. godine

o javnom informisanju i medijima“ kada je u pitanju probijanje zakonskog roka za raspisivanje konkura. Ipak, na naknadno pitanje poslato u maju da li je i šta preduzeto protiv odgovornih u lokalnim samoupravama koje nisu na vreme raspisale konkurse, MIT nije odgovorio⁴⁰.

Podsetimo, u slučaju nepoštovanja ovog roka, Zakon predviđa i kaznene odredbe za prekršaj za odgovorno lice u organu javne vlasti ako ne raspiše javni konkurs za ostvarivanje javnog interesa u oblasti javnog informisanja, u iznosu od 50.000 do 150.000 dinara.

Prošle godine, Ministarstvo informisanja i telekomunikacija pokrenulo je 12 postupaka protiv rukovodilaca organa javne vlasti koji nisu raspisali medijske konkurse do 1. marta 2025. godine za tu kalendarsku godinu.

Pokrenuto je i 15 prekršajnih postupaka protiv organa javne vlasti zbog toga što nisu objavili odluku o raspodeli sredstava ili to nisu učinili u zakonski predviđenom roku, odnosno najkasnije 90 dana posle dana zaključenja konkursa⁴¹.

Ministarstvo informisanja i telekomunikacija ove godine raspisalo je devet konkursa.

Konkurs za sufinansiranje projekata proizvodnje medijskih sadržaja za štampane medije i servise novinskih agencija, Konkurs za sufinansiranje projekata proizvodnje medijskih sadržaja za radio, Konkurs za sufinansiranje projekata proizvodnje medijskih sadržaja za televizije, Konkurs za sufinansiranje projekata proizvodnje medijskih sadržaja za internet medije, Konkurs za sufinansiranje projekata proizvodnje medijskih sadržaja na jezicima nacionalnih manjina, Konkurs za sufinansiranje projekata proizvodnje medijskih sadržaja namenjenih pripadnicima srpskog naroda u zemljama regiona, Konkurs za sufinansiranje projekata proizvodnje medijskih sadržaja namenjenih osobama s invaliditetom, Konkurs za sufinansiranje projekata proizvodnje medijskih sadržaja koji se realizuju putem elektronskih medija čiji izdavači imaju sedište na teritoriji Pokrajine Kosovo i Metohija i Konkurs za sufinansiranje projekata stručne edukacije, unapređenja profesionalnih i etičkih standarda i istraživanja u oblasti javnog informisanja.

Pokrajinski sekretarijat za kulturu, javno informisanje i odnose sa verskim zajednicama raspisao je i ove godine najpre dva konkursa – za proizvodnju medijskih sadržaja i za

⁴⁰ UNS, <https://www.uns.org.rs/desk/UNS-news/187725/grad-sabac-raspisao-medijski-konkurs-skoro-dva-i-po-meseca-nakon-zakonskog-roka.html>, pristupljeno 18. jula 2026. godine

⁴¹ ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/medijske-konkurse-nije-raspisalo-jos-pet-lokalnih-samouprava>, pristupljeno 18. jula 2026. godine

unapređenje profesionalnih standarda. U avgustu je raspisan i treći konkurs, odnosno drugi ovogodišnji za proizvodnju medijskih sadržaja.

U četiri lokalne samouprave je zakonski rok za donošenje rešenja o raspodeli sredstava istekao, a na pet konkursa koji su raspisani kasnije proces je još u toku⁴².

U Bujanovcu, Varvarinu, Boljevcu i Sjenici za prvi konkurs, rok za podnošenje projekata bio je u aprilu, što znači da je istekao rok od 90 dana od završetka konkursa koji je zakonski propisan za donošenje odluka o raspodeli sredstava. Ove četiri lokalne samouprave do 25. avgusta nisu objavile rešenja o raspodeli ni na JIS-u, niti na zvaničnim sajtovima organa koji raspisuju konkurse. U Boljevcu, Varvarinu i Sjenici još nisu objavljena ni imena članova komisije.

Rok za prijave u Sjenici na drugom konkursu bio je u maju, a u Lučanima u junu, što znači da na ova dva konkursa još nije prošao rok od 90 dana. Surdulica je, kao što je rečeno, tek 12. avgusta raspisala konkurs, a krajem avgusta drugi ovogodišnji konkurs raspisala je opština Žabalj, kao i Pokrajinski sekretarijat za kulturu, javno informisanje i odnose sa verskim zajednicama.

Za razliku od prethodne godine kada je zabeleženo nekoliko slučajeva nepravilnosti pri raspisivanju konkursa, ove godine takve situacije novinarska i medijska udruženja nisu uočila. Primera radi, prošle godine je opština Čuprija ograničila pravo učešća organizacijama civilnog društva, a u opštini Despotovac predsednik je poništio konkurs jer se, kako je naveo u obrazloženju, većina prispelih projekata odnosi na portale, „a stanovništvo Despotovca je starije životne dobi i ne informiše se na portalima“.

UNS-u su se ove godine javili mediji iz Svrlijiga žaleći se da internet portalima nije omogućeno da konkurišu na lokalnom konkursu. Ipak, pozivanjem opštinske službe utvrđeno je da je do greške došlo jer službenik, kako su rekli, slučajnom greškom, nije obeležio i portale kada je unosio konkurs u JIS, pa je greška odmah ispravljena.

Ono što jeste zabeleženo ove godine kao nepravilnost je već pomenuto antidatiranje konkursa u JIS-u.

Kada je reč o kašnjenju sa raspisivanjem konkursa, možda je, osim Surdulice, najznačajniji primer Grada Šapca koji je konkurs raspisao 8. maja, skoro dva i po meseca nakon zakonskog

⁴² ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/cetiri-lokalne-samouprave-kasne-sa-raspodelom-sredstava-na-medijskim-konkursima>, pristupljeno 12. avgusta 2026. godine

roka. Ono što je u ovom slučaju simptomatično je činjenica da je na tom konkursu najviše novca –dobio portal koji je osnovan u aprilu ove godine, pa javnost s pravom postavlja pitanje da li se sa raspisivanjem konkursa čekalo kako bi ovaj, provladin, portal mogao da učestvuje i dobije značajan iznos sredstava⁴³.

Izbor članova komisija

Kao što je već napomenuto u uvodnom delu, Ministarstvo informisanja i telekomunikacija do 31. decembra 2025. godine trebalo je da objavi Registar kandidata za članove komisija.

Ipak, preliminarnu listu MIT je objavio 21. januara, a konačnu tek 10. februara. To je skoro mesec i po dana nakon zakonskog roka. To praktično znači da je lokalnim samoupravama ostavljeno 20 dana umesto dva meseca da raspišu konkurse.

Na konačnoj listi MIT-a nalazilo se, saopštio je MIT, 112 kandidata⁴⁴.

Ministarstvo je u saopštenju povodom objavljivanja Registra navelo da “pozdravlja zainteresovanost za rad u konkursnim komisijama, što doprinosi većoj objektivnosti, participativnosti i transparentnosti u ocenjivanju i izboru najboljih projekata u okviru konkursa u oblasti javnog informisanja”⁴⁵.

Ipak, na listi samostalnih kandidata u konačnom registru je njih 38, a na listi predstavnika udruženja 72.

Od toga, sedam samostalnih kandidata ima 100 poena, a 18 predstavnika udruženja.

Kada je reč o predstavnicima udruženja, kandidate sa maksimalnih 100 poena imali su: Savez udruženja „Asocijacija radio-televizija Srbije (3), Profesionalno udruženje novinara Srbije (3), Udruženje Plej (3), Centar za medijsku kulturu i obrazovanje (2), Društvo novinara Vojvodine (3), Udruženje elektronskih medija Komnet (2), Udruženje novinara Srbije (1) i Medijska zajednica Srbije (1).

⁴³ ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/novinarska-i-medijska-udruzenja-preispitati-rezultate-medijskog-konkursa-i-rad-komisije-u-sapcu>, pristupljeno 18. jula 2026. godine

⁴⁴ MIT, <https://mit.gov.rs/vest/20571/registar-kandidata-za-clanove-konkursnih-komisija-za-sufinansiranje-projekta-u-oblasti-javnog-informisanja.php>, pristupljeno 18. jula 2026. godine

⁴⁵ MIT, <https://mit.gov.rs/vest/20602/ministarstvo-objavilo-registar-kandidata-za-clanove-konkursnih-komisija-za-sufinansiranje-projekata-u-oblasti-javnog-informisanja.php>, pristupljeno 18. jula 2026. godine

Jedanaest kandidata imalo je između 90 i 100 poena – UNS je imao 3 predstavnika sa ovolikim brojem poena, koliko i Centar za medijsku kulturu i obrazovanje, a PROUNS, Komnet, Udruženje sportskih novinara Beograda, RAB Srbija i Medijska zajednica Srbije po jednog.

Sedam samostalnih stručnjaka imalo je maksimalnih 100 poena - Jasmina Mijajlović, Valentin Mik, Nenad Perić, Velimir Petrušić, Branislav Sančanin, Rada Stajić, Boban Tomić i Tatjana Ćitić.

Još četiri kandidata imalo je između 90 i 100 poena - Siniša Batalo (90), Zoran Veličković (91), Đorđe Kovačević (95) i Marija Stanković (90).

Kao što se može zaključiti na prvi pogled, većina ovih kandidata predstavnici su provladinih novinarskih i medijskih udruženja. Kada govorimo o relevantnim asocijacijama i udruženjima, predstavnika sa 100 poena ima samo UNS, i to jednog.

Kada je reč o učešću u komisijama, na osnovu javne Baze podataka koju vodi ANEM⁴⁶, od predstavnika novinarskih i medijskih udruženja najviše učešća u komisijama do 25. avgusta imali su: Miloš Lazić, predstavnik Udruženja elektronskih medija ComNet - bio je član u maksimalnih 20 komisija, Sandra Iršević, predstavnica Udruženja novinara Srbije (UNS) - bila je članica u 19 komisija, Aleksandar Simić, predstavnik Udruženja sportskih novinara Srbije - bio je član u 19 komisija, Mara Skendžić-Reljić, predstavnica Saveza udruženja „Asocijacija radio-televizija Srbije“ (ARTS) - bila je članica u takođe 19 komisija.

U jednoj manje komisiji učestvovala je Milijana Kočić, predstavnica Društva novinara Vojvodine (DNV). Miodrag Miljković, predstavnik Centra za medijsku kulturu i obrazovanje, bio je član u 18 komisija, Jelena Dopud, predstavnica Centra za medijsku kulturu i obrazovanje članica u 17 komisija, u koliko je učestvovao i Petar Kočić, predstavnik Društva novinara Vojvodine (i suprug Milijane Kočić), Ladislav Lazić, predstavnik Udruženja elektronskih medija ComNet i Vladan Stefanović, predstavnik Saveza udruženja „Asocijacija radio-televizija Srbije“ (ARTS).

Interesantno je istaći da je, osim Vladana Stefanovića, u Registru kandidata za članove komisija MIT-a i Dragana Stefanović, njegova ćerka, koja je u registru prijavljena kao predstavnica udruženja „Plej“. Ona, kao i on, ima 100 poena, ali je u ovoj godini (do 25. avgusta) bila samo u jednoj komisiji za ocenu projekata – na konkursu MIT-a za sufinansiranje projekata koji se

⁴⁶ ANEM, https://docs.google.com/spreadsheets/d/14w3kmh7bJN8_hb9jhi8OaSWA0fGxjL-nu0AUMITjtTl/edit?gid=0#gid=0, prsitupljeno 25. avgusta 2026. godine

realizuju putem elektronskih medija čiji izdavači imaju sedište na teritoriji Pokrajine Kosova i Metohije.

Rodbinske veze i povezanost očigledni su i u slučaju Miodraga Miljkovića, odnosno njegovog sina Dušana Miljkovića, koji se takođe nalazi u Registru kandidata MIT-a, kao predstavnik Centra za medijsku kulturu i obrazovanje. Ima 95 poena, a do sredine avgusta učestvovao je u radu pet komisija za ocenu medijskih projekata, a zajedno sa ocem pisao je, kako se iz objavljenih biografija može videti, nekoliko naučnih radova za koje je dobio bodove u Registru.

Među samostalnim stručnjacima za medije, takođe pokazuje Baza ANEM-a, u najvećem broju konkursnih komisija bili su: Valentin Mik i Jasmina Mijajlović, koji su bili članovi u maksimalnih 20 komisija, Rada Stajić u 19, Velimir Petrušić u 18 i Branislav Sančanin u 17 komisija.

Slede Tatjana Ćitić i Boban Tomić, koji su bili članovi u 16 komisija. Od ostalih samostalno prijavljenih kandidata, Nenad Perić bio je član u devet komisija, Đorđe Kovačević u osam, Zoran Veličković u sedam, a Siniša Batalo u pet komisija. Preostali samostalni kandidati bili su angažovani u dve ili jednoj komisiji.

Ono što je važno ponovo pomenuti jeste kalkulacija članova komisija i praktično „biranje“ u kojim komisijama žele da učestvuju. Naime, nakon što su i ANEM i UNS osmislili svoje baze kako bi pratili izbor članova u komisije i broj komisija u kojima su angažovani, u maju ove godine primećeno je da pojedini članovi komisija imaju i više od 20 komisija u kojima su imenovani. Naknadnom proverom komisija, i ANEM i UNS utvrdili su da su ti članovi nakon imenovanja u određene komisije, odustajali od članstva u do tada već formiranim komisijama, kako ne bi imali više od 20 komisija koliko kao maksimum propisuje Zakon. Opštine i gradovi iz toga su morali da menjaju sastave komisija, a praćenje izbora dodatno je otežano.

UNS je čak zabeležio slučaj da je njegov kandidat Predrag Rava pozvan iz opštine Ražanj 29. maja da učestvuje u radu konkursne komisije, nakon što je jedan od njenih članova odustao od učešća. Međutim, dve nedelje kasnije, kako je naveo, saopšteno mu je da se taj član ipak predomislio i da će učestvovati u radu komisije.

„Rekli su mi da jedan od tri člana ne želi da učestvuje jer se rad u komisiji plaća samo 7.000 dinara. Kada sam ih dve nedelje kasnije pozvao, rekli su mi da će taj član ipak učestvovati u ocenjivanju projekata. Da nisam zvao, o tome ne bih bio ni obavešten“, naveo je Rava⁴⁷.

Rava dodaje da su ga pozvali za učešće u komisiji jer je, sa 93 boda, bio prvi po broju poena među kandidatima koji nisu izabrani za njene članove. U komisiji koja je odlučivala o raspodeli sredstava bili su Valentin Mik i Mara Skendžić Reljić, sa po 100 bodova, i Violeta Jovanov Peštanac, sa 95 bodova.

U komisiji u Subotici je, primera radi, Ladislav Lazić zamenjen Jelenom Dopuđ. Na internet konkursu u Sremskoj Mitrovici prvobitno izabrana Slađana Ostojić zamenjena je Jelenom Dopuđ, dok je u Kovinu, prema zapisniku komisije, Sonju Kokotović zamenio Aleksandar Simić⁴⁸, i tako dalje.

Ranije uveden sistem bodovanja i uspostavljanje Registra kandidata i jasnog sistema bodovanja trebalo je da obezbede objektivniji izbor članova komisija, međutim praksa je pokazala da su pojedine odredbe ostavile dovoljno prostora za različita tumačenja i selektivnu primenu, što je uticalo na konačan sastav komisija i, posredno, na raspodelu budžetskih sredstava za sufinansiranje medijskih sadržaja.

Jedna od najizraženijih karakteristika procesa u 2026. godini bila je velika koncentracija članstava u komisijama malog broja kandidata. Iako je u registru bilo više od stotinu predstavnika udruženja i samostalnih medijskih stručnjaka koji su ispunili propisane uslove, najveći broj komisija činili su isti kandidati⁴⁹, od kojih su pojedini bili imenovani u čak 19 ili 20 komisija, odnosno gotovo do zakonskog maksimuma. Njih troje i u maksimalnih 20⁵⁰. Takva praksa dovela je do toga da relativno mali broj ljudi odlučuje o raspodeli značajnog dela javnih

⁴⁷ UNS, <https://www.uns.org.rs/desk/UNS-news/188792/od-promene-odluke-do-tehnicke-greske-nelogicnosti-i-propusti-jis-a-i-lokalnih-samouprava-u-konkursima-u-kojima-je-ucestvovao-uns.html>, pristupljeno 25. jula 2026. godine

⁴⁸ UNS, <https://uns.org.rs/sr/desk/UNS-news/189421/medijski-konkursi-u-vojvodini-i-beogradu-ko-je-sve-dobio-sredstva-a-ko-je-bio-u-komisijama.html>, pristupljeno 22. jula 2026. godine

⁴⁹ ANEM, UNS, <https://anem.org.rs/sr/strane/medijske-komisije-u-rukama-provladinih-udruzenja-i-organizacija>, pristupljeno 19. jula 2026. godine

⁵⁰ Danas, FoNet, <https://www.danas.rs/vesti/drustvo/ko-su-rekorderi-u-komisijama-za-ocenu-projekata-na-medijskim-konkursima/>, pristupljeno 28. jula 2026. godine

sredstava namenjenih medijima širom Srbije, što nikako ne može doprineti nezavisnoj i nepristrasnoj raspodeli.

Kako je UNS pisao u aprilu, u skoro dve trećine, odnosno 17 od 29 do tada formiranih komisija za ocenu medijskih projekata, svi izabrani članovi imali su maksimalnih sto poena, a većina njih je iz provladinih novinarskih i medijskih organizacija⁵¹.

Najveći broj mesta u komisijama zauzeli su predstavnici GONGO organizacija (Government-organized non-governmental organization - Vladine nevladine organizacije) poput Centra za medijsku kulturu i obrazovanje, Saveza udruženja „Asocijacija radio-televizija Srbije“, Udruženja elektronskih medija ComNet, Društva novinara Vojvodine, Profesionalnog udruženja novinara Srbije i Udruženja Plej. Nasuprot tome, kandidati pojedinih reprezentativnih novinarskih i medijskih udruženja, iako su se nalazili u Registru, bili su znatno ređe imenovani u komisije, većina nijednom. Ovakav odnos dodatno je uticao na sastav komisija i mogućnost da pojedine organizacije imaju dominantan uticaj na donošenje odluka.

NUNS je u aprilu analizirao i sama udruženja koja su predlagala kandidate za članove komisija, odnosno njihove Statute i osnovne delatnosti propisane njihovim Statutima⁵².

Kako je podsetio NUNS, u članu 25 Zakona o javnom informisanju i medijima (ZJIM) piše da „kandidate za članove komisije mogu prijaviti novinarska i medijska udruženja, ali i da se medijski stručnjaci mogu prijaviti samostalno“.

Ipak, dva udruženja iz Registra kandidata, sudeći prema njihovim Statutima, zaključio je NUNS, nisu novinarske, niti medijske organizacije.

U Statutu Centra za medijsku kulturu i obrazovanje piše da se bavi prvenstveno edukacijom, proizvodnjom medijskih sadržaja i organizovanjem događaja. Primarne aktivnosti su „edukacija i obrazovanje mladih u sferi digitalnih medija...“, piše u Statutu ove organizacije. Takođe, delatnost je „komunikacija i odnosi sa javnošću (70.21)“, a „član Udruženja može biti svako lice koje prihvata ciljeve Udruženja i Statut i podnese prijavu za učlanjenje“.

⁵¹ ANEM, UNS [Medijske komisije u rukama provladinih udruženja i organizacija](#), pristupljeno 18. jula 2026. godine

⁵² NUNS, <https://nuns.rs/kako-se-postaje-najveci-strucnjak-za-medijske-konkurse-u-srbiji/>, pristupljeno 20. jula 2026. godine

U Statutu „Ansambla srce” piše da ovo udruženje „Okuplja Rome i osobe sa invaliditetom, posledicama cerebralne i dečije paralize, članova uže porodice (roditelj, braća, sestre ili staratelj), i stručnjaka koji se bave ovom problematikom radi ostvarivanja zajedničkih ciljeva i zadataka utvrđenih ovim Statutom“.

„Jasno je da ova dva udruženja nisu novinarska, niti medijska. Međutim, za Ministarstvo oni su kredibilni predlagači kandidata za članove komisija. Kako kažu u MIT-u, zakonski okvir ne definiše novinarska i medijska udruženja kao posebnu kategoriju u odnosu na druga udruženja“, naveo je NUNS u aprilu.

„Propisi daju samo pravni okvir sa akcentom na njihovom doprinosu u praksi odnosno doprinos u ostvarivanju javnog interesa u oblasti informisanja, ukoliko ispunjavaju zakonom propisane uslove. Naime, članom 25. stav 4. ZJIM je propisano, da se većina članova komisije... imenuje na predlog novinarskih i medijskih udruženja ukoliko takav predlog postoji i ukoliko predložena lica ispunjavaju zakonom predviđene uslove. Dakle, da bi predloženo lice bilo izabrano za člana komisije, neophodno je da ispunjava uslove predviđene zakonom. Sama pripadnost novinarskom ili medijskom udruženju ne kvalifikuje predloženo lice za člana komisije“, objašnjavaju iz Ministarstva⁵³.

Kada je u pitanju „Ansabl Srce“, MIT je dodao da „u skladu sa važećim propisima u oblasti javnog informisanja i medija, organ koji raspisuje konkurs pribavlja preporuku nacionalnih saveta nacionalnih manjina šta je potrebno određenoj nacionalnoj manjini za unapređenje programa na jeziku te nacionalne manjine“.

Bitno je napomenuti da, prema Zakonu o javnom informisanju i medijima, organ koji raspisuje konkurs pribavlja mišljenje odgovarajućeg nacionalnog saveta nacionalne manjine za pristigle projekte. Dakle, mišljenja saveta nacionalnih manjina ne odnose se na predlagače kandidata za članove komisija.

Tokom ovogodišnjeg konkursnog ciklusa otvorena su i pitanja sukoba interesa pojedinih članova komisija. Posebnu pažnju izazvali su slučajevi Biljane Ratković Njegovan i Slavoljuba

⁵³ NUNS, <https://nuns.rs/kako-se-postaje-najveci-strucnjak-za-medijske-konkurse-u-srbiji/>, pristupljeno 20. jula 2026. godine

Ristića, zbog kojih su podnošene inicijative za poništavanje ili izmenu sastava pojedinih komisija⁵⁴.

Generalnog sekretara Profesionalnog udruženja novinara Srbije (PROUNS) Slavoljuba Ristića Vlada Republike Srbije imenovala je 12. marta ove godine za predsednika Upravnog odbora Republičke ustanove Filmske novosti, čime je postao javni funkcioner⁵⁵. Profesorka Biljana Ratković Njegovan, predsednica Društva novinara Vojvodine, 19. februara [upisana je u Registar javnih funkcionera Agencije za sprečavanje korupcije](#)⁵⁶ ali se, i pored toga, i dalje nalazila u registru kandidata za članove komisija koje ocenjuju medijske projekte i učestvovala u njihovom radu.

Nakon ukazivanja na moguće postojanje sukoba interesa, pojedine lokalne samouprave razrešile su ih članstva u komisijama i imenovalе druge kandidate. ANEM je i u slučaju Ratković Njegovan⁵⁷, i u slučaju Slavoljuba Ristića⁵⁸ poslao dopise lokanim samoupravama sa informacijama o sukobu interesa i zatražio da oni budu razrešeni članstva u komisijama.

Ministarstvo informisanja i telekomunikacija ih je potom, pisao je UNS, blokirao u JIS-u te lokalne samouprave više nisu mogle da ih izaberu u komisije. Kako je tada MIT potvrdio za UNS, nakon uvida u Registar javnih funkcionera, MIT je onemogućio dalje kandidovanje ovih članova. MIT je tada, takođe, u Registru javnih funkcionera proverio i sve ostale kandidate iz Registra kandidata i utvrdio da osim ova dva slučaja, više nijedan kandidat nije, u smislu obavljanja javne funkcije, u sukobu interesa.

Ovi slučajevi, ipak, pokazali su potencijalni novi problem i istakli činjenicu da propisi nisu dovoljno precizno uredili pitanja nespojivosti funkcija i sprečavanja sukoba interesa u radu konkursnih komisija, odnosno da nisu predvideli da li i ko proverava kandidate kada je reč o eventualnom sukobu interesa.

⁵⁴ ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/slavloljub-ristic-i-biljana-ratkovic-njegovan-zbog-sukoba-interesa-nisu-vise-clanovi-komisija-u-svrlijgu-dimitrovgradu-rekovcu-cajetini-i-gornjem-milanovcu>, pristupljeno 28. jula 2026. godine

⁵⁵ ANEM, UNS, [Još jedan javni funkcioner u medijskim komisijama - Slavoljub Ristić predsednik Upravnog odbora Republičke ustanove Filmske novosti](#), pristupljeno 20. jula 2026. godine

⁵⁶ Isto

⁵⁷ ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/anem-ponistiti-komisije-za-ocenjivanje-projekata-u-kojima-je-izabrana-biljana-ratkovic-njegovan>, pristupljeno 18. jula 2026. godine

⁵⁸ ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/anem-ponistiti-komisije-za-ocenjivanje-projekata-u-kojima-je-izabran-slavloljub-ristic>, pristupljeno 18. jula 2026. godine

Kako su lokalne samouprave u kojima su birani Ratković Njegovan i Ristić potvrdile UNS-u, nijedan od dva kandidata nisu ih obavestile o sukobu interesa. O ovim informacijama saznali su iz dopisa koje je ANEM slao ovim organima, kao i tekstova koje je tim povodom UNS objavljivao i poslao im.

Analiza je pokazala i velike razlike u visini naknada koje su lokalne samouprave isplaćivale članovima komisija. Za sličan ili čak manji obim posla honorari su se višestruko razlikovali, pri čemu nisu postojali jedinstveni kriterijumi koji bi opravdali takve razlike⁵⁹.

U pojedinim slučajevima članovi komisija dobijali su višestruko veće naknade od članova drugih komisija koje su ocenjivale isti ili čak veći broj projekata, što ukazuje na potrebu uspostavljanja jasnijih pravila za određivanje visine honorara.

Raspon honorara za članove komisija ove godine se kretao od 5.000 do 70.000 dinara, a u ove namene potrošeno je najmanje 9.6 miliona dinara, pokazala je analiza ANEM-a⁶⁰.

Najveći iznos honorara je bio za komisiju u okviru konkursa Ministarstva informisanja i telekomunikacija za internet medije, čiji su članovi imali zadatak da budu i najveći broj projekata – 298 za 70.000 dinara. Najviše projekata bilo je potom na konkursu Ministarstva za sadržaje na jezicima nacionalnih manjina – 223, a honorar članova komisije bio je 60.000 dinara.

Honorar od 50.000 dinara bio je najčešći na ovogodišnjim konkursima, a za taj novac u Vojvodini za konkurs za medijske sadržaje čitalo se 177 projekata, a na pokrajinskom konkursu za profesionalne standarde bodovalo se svega 14 prijava.

Velike razlike za ovaj iznos vide se i na drugim konkursima, pa su tako za 50.000 dinara članovi komisije na Ubu morali da pregledaju osam projekata, Baču i Novom Kneževcu po tri, Ljuboviji šest, Nišu 61, a na konkursima ministarstva za sadržaje prilagođene osobama s invaliditetom 156, za štampane medije 84, a za unapređenje standarda 75.

Za 40.000 dinara u Sremskoj Mitrovici ocenjivali su 15 projekata za internet medije, a u Ministarstvu 61 prijavu na konkurs za medijske sadržaje iz regiona.

⁵⁹ ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/honorari-clanova-komisija-za-citanje-sest-projekata-u-raznju-7-000-a-u-ljuboviji-50-000-dinara> , pristupljeno 20. jula 2026. godine

⁶⁰ Isto

U Gornjem Milanovcu pred članovima komisije bilo je 29 prijava, Sokobanji i Bajinoj Bašti 28, a za isti honorar od 30.000 dinara u Kniću i Sremskoj Mitrovici za radio bilo je posla za po svega četiri projekta.

Najmanji iznos bio je u Ražnju gde su za 7.000 dinara analizirali šest projekata i u Merošini gde su 5.000 imali posla sa 12 predloga.

Najilustrativniji primer je ukoliko se posmatra isti broj pristiglih prijava na konkurse na različitim nivoima. Primera radi, za bodovanje 22 projekta u Vršcu naknada za članove komisije bila je 50.000 dinara, za isti posao u Lebanu 15.000 dok je u Dimitrovgradu bio 10.000.

Takođe, članovi komisija u Ražnju na stolu su imali šest pristiglih projekata za zaradu od 7.000, dok je za isti broj prijava honorar u Kostolcu i Žitorađi bio po 10.000, Svilajncu 15.000, Lapovu 20.000, a u Ljuboviji 50.000 dinara.

Ukupno gledajući za sada je iz republičkog i lokalnih budžeta potrošeno ukupno najmanje 9,6 miliona dinara na zarade, imajući u vidu da u 34 rešenja o komisijama se ne navodi iznos honorara, u 12 slučajeva rešenja nisu objavljena ni na Jedinstvenom informacionom sistemu (JIS) niti na sajtoima organa koji su raspisivali konkurse, dok u preostalim još nije završen proces raspodele sredstava i objavljivanja dokumentacije.

Podsetimo, medijske asocijacije i novinarska udruženja (ANEM, UNS, NUNS, Lokal Pres i Asocijacija medija) u predlogu upućenom MIT-u u vezi s neophodnim izmenama u procesu projektnog sufinansiranja medijskih sadržaja⁶¹ navele su i da treba uskladiti tarife honorara za članove komisija, u zavisnosti od broja projekata za ocenjivanje. Odgovor ni na to nije nikada stigao.

Posmatrano u celini, izbor članova konkursnih komisija u 2026. godini pokazuje da neznatno izmenjeni normativni okvir nije otklonio ključne probleme koji su godinama pratili sistem projektnog sufinansiranja medija, naročito u pogledu zloupotreba u sastavu komisija. Samo su se tokom godina, uvođenjem sistema bodovanja, pa i JIS-a načini za to promenili. Suština je ostala ista. Vlast na sve načine pokušava da u komisije imenuje one koji su po njihovoj volji i za to uvek pronalazi načina.

⁶¹ ANEM, [Medijska i novinarska udruženja uputila MIT-u predlog izmena procesa projektnog sufinansiranja](#), pristupljeno 20. jula 2026. godine

Koncentracija velikog broja komisija kod malog broja kandidata, dominacija pojedinih udruženja, pitanja sukoba interesa i neujednačena praksa određivanja honorara ukazuju da će, radi ostvarivanja osnovnog cilja projektnog sufinansiranja - zaštite javnog interesa u oblasti javnog informisanja - biti neophodno dodatno unaprediti pre svega podzakonski okvir, bodovne liste i kategorije koje se buduju, kako u biografijama članova komisija, tako i kasnije za ocenu projekata, ali definitivno i praksu, odnosno njegovu primenu.

Zloupotrebe procesa projektnog sufinansiranja i problematična raspodela sredstava

Sastav komisija, pokazalo se i ove godine, određuje u najvećem broju slučajeva i u kom će pravcu teći raspodela novca. Nažalost, i u 2026. godini ništa se nije promenilo na bolje. Naprotiv. Trend koji je počeo da buja još od ministra Ristića, nastavljen je i za mandata Borisa Bratine, samo je, reklo bi se po rezultatima, on ove godine doveden do savršenstva. Ili bolje reći, do potpune katastrofe i obesmišljenosti.

Svake godine, čini se, predstavnici novinarskih i medijskih udruženja koja prate proces, ukazuju na nepravilnosti i daju predloge za poboljšanje procesa pomisle da „od ovoga ne može gore“. Ali, kao po pravilu, već naredne godine budu ozbiljno demantovani. Tako je slučaj i sa ovom u odnosu na prethodnu godinu.

Ove godine, projektno sufinansiranje dotaklo je dno. Profesionalni i kritički mediji nisu prolazili na konkursima, novac je uskraćivan lokalnim medijima čak i u njihovim sredinama gde su tradicionalno do sada dobijali makar neki novac. Sada su ostavljeni na cedilu i bore se za opstanak. Neki od njih pokreću i kampanje kako bi im građani pomogli da opstanu.

Sve je to pravac koji nije dobar za javni interes, za društvo u celini. Gde pate novinari, pati javni interes. Gde je novinarstvo uništeno, uništen je i javni interes. Na lokalnu se to najviše oseća, a lokalno novinarstvo trebalo bi da predstavlja osnov ostvarivanja javnog interesa građana. Lokalni mediji treba da budu njihova prva stanica.

Veliki broj, pre svega lokalnih medija, ostao je bez novca jer su izveštavali o studentskim i građanskim protestima. Ovo nije prva godina da se ovo dešava, ovakav trend započeo je prošle godine. Setimo se drastičnog primera iz Niša gde su mediji Vitka Radomirovića po prvi put ostali „praznih ruku“ jer su počeli da izveštavaju sa protesta, iako su prethodnih godina redovno bili rekorderi po visini dobijenog novca.

Ono što je takođe važno istaći je da su na konkursima MIT-a ove godine, profesionalni mediji i organizacije, prošli najgore do sada.

Primeru radi, dok su novac dobila brojna provladina novinarska i medijska udruženja, nijedan projekat UNS-a, NUNS-a, Asocijacije medija, Lokal presa i ANEM-a nije podržan⁶².

Novac ove godine nije dodeljen ni Sindikatu novinara Srbije (SINOS), kao ni Savetu za štampu.

S druge strane, najviše novca dobilo je Društvo novinara Niša (DNN) – 5.950.000 dinara, od čega mu je 2.400.000 dinara dodeljeno za medijske projekte namenjene etičkim i profesionalnim standardima, 1.450.000 dinara za medijski sadržaj koji će biti objavljivan u onlajn medijima i 2.100.000 dinara za medijski sadržaj na jezicima nacionalnih manjina.

Profesionalno udruženje novinara Srbije (PROUNS) dobilo je 3.000.000 dinara za projekte namenjene etičkim i profesionalnim standardima.

Sa 1.300.000 dinara podržana je i novoosnovana Asocijacija novinara Srbije (ANS). Ova Asocijacija dobila je 800.000 dinara na konkursu za projekte proizvodnje medijskih sadržaja na internetu i 500.000 dinara za proizvodnju medijskih sadržaja namenjenih osobama sa invaliditetom.

Da podsetimo da je sredinom juna prošle godine grupa od 135 novinara mahom provladinih medija potpisala inicijativu za osnivanje ovog novog novinarskog udruženja.

Ovo udruženje je već po osnivanju pozvano da učestvuje u radnim grupama za izradu nacrtu dva medijska zakona i Strategije razvoja sistema javnog informisanja od 2026. do 2030. godine, a sada mu je, na prvom učešću na medijskim konkursima Ministarstva dodeljeno više od milion dinara.

Prethodno, ANS je novac dobio i na konkursu Grada Beograda i Novog Sada (za projekte proizvodnje medijskog sadržaja).

Na ovogodišnjim konkursima Ministarstva podržani su i projekti Udruženja radio stanica „RAB Srbija“ (sa 2.400.000 dinara), Udruženja elektronskih medija Comnet (sa 2.000.000 dinara), Medijske zajednice Srbije (sa 1.800.000), Društva novinara Vojvodine (1.560.000 dinara), Udruženja sportskih novinara Beograda (sa 1.200.000 dinara), Udruženja sportskih novinara Pančeva (sa 1.000.000 dinara).

⁶² UNS, <https://uns.org.rs/desk/UNS-news/189339/medijski-konkursi-ministarstva---novac-iskljucivo-u-rukama-provladinih-novinarskih-i-medijskih-udruzenja.html>, pristupljeno 20. jula 2026. godine

Udruženje sportskih novinara Pančeva je novac dobilo za projekat, koji, sudeći po nazivu „Svetski a naši – Vuk Stefanović Karadžić, Nikola Tesla i Bora Stanković“, nije ni u kakvoj vezi sa sportom.

Po podacima UNS-a, ovo je prva godina da nijedan projekat ovog udruženja nije podržan na konkursima Ministarstva. Istu „sudbinu“ dele i organizacija Centar za profesionalizaciju medija i medijsku pismenost (CEPROM) i medijska kuća Nova ekonomija, kojima takođe prvi put nijedan projekat na konkursima MIT-a nije podržan⁶³.

Kada je reč o medijskim kućama, pojedinačno najviše novca na ovogodišnjih devet konkursa dobila je firma VTV iz Subotice, kojoj je za realizaciju medijskih projekata odobreno ukupno 11.400.000 dinara⁶⁴.

Rekorder po broju pojedinačnih projekata podržanih na jednom konkursu je Zapple media group kojoj je na konkursu MIT-a za sufinansiranje medijskih projekata za internet medije podržano najviše projekata – njih sedam, a za koje je opredeljeno po 700.000 dinara. To znači da Zapple media group za realizaciju projekata dobila ukupno 4.900.000 dinara.

Pojedinačno, najviše novca na jednom konkursu dobio je projekat Dnevnik Vojvodina Press-a, za koji je opredeljeno pet miliona dinara.

Zanimljivo je istaći da Rešenje o raspodeli na konkursu za medijske projekte namenjene etičkim i profesionalnim standardima pokazuje da više od polovine projekata prijavljenih na ovom konkursu (15 od 28) govori o tehnološkim inovacijama i medijima. Tema veštačke inteligencije posebno se ističe.

Tako je Društvo novinara Niša, novinarsko udruženje koje je ove godine dobilo najviše novca na konkursima MIT-a, podržano za projekat u kojem se preispituje da li je veštačka inteligencija revolucija ili pretnja.

Radio-televizija Kruševac, koja je novac za projekat o VI dobila i prošle godine, ovog puta je za projekat „Čujemo li se? (budućnost radija – transformacija od „glavnog izvora informacije“ do borbe sa algoritmima)“ dobila 2.200.000 dinara.

⁶³ Isto

⁶⁴ UNS, <https://uns.org.rs/desk/UNS-news/189339/medijski-konkursi-ministarstva---novac-iskljucivo-u-rukama-provladinih-novinarskih-i-medijskih-udruzenja.html>, pristupljeno 20. jula 2026. godine

Paradoksalno, u godini u kojoj su projekti o VI dominirali konkursima, Savet za štampu – samoregulatorno telo čije su odluke jedan od kriterijuma vrednovanja projekata – ovog puta nije dobio sredstva za projekat čiji je cilj bio upravo razvoj smernica za etičku primenu veštačke inteligencije.

Nakon ovakve raspodele sredstava novinarska i medijska udruženja zajednički su reagovala i s pravom istakla da je projektno sufinansiranje doživelo fijasko⁶⁵.

Koalicija za slobodu medija uradila je Analizu konkursnog sufinansiranja. Ona pokazuje da se sredstva Ministarstva u značajnoj meri koncentrišu oko ograničenog broja međusobno povezanih vlasnika i medijskih mreža, od kojih su mnoge nedvosmisleno deo provladinog medijskog sistema ili su politički i poslovno povezane sa strukturama vlasti⁶⁶.

Umesto da javni novac bude raspodeljen na osnovu kvaliteta projekata, doprinosa javnom interesu i poštovanja profesionalnih standarda, navela su udruženja i asocijacije u saopštenju, konkurs je pretvoren u mehanizam učvršćivanja političke i ekonomske moći medijskih aktera za medijske potrebe vlasti.

Podaci iz analize Koalicije za slobodu medija pokazuju da projektno sufinansiranje više ne funkcioniše kao podrška različitim medijima, već, kako je navedeno, kao sistem za koncentraciju javnog novca u rukama nekoliko privilegovanih medijskih centara. Udruženja su podsetila i da ove privilegovane medijske grupacije do novca građana dolaze i kroz druge mehanizme finansiranja medija.

"Posebno je porazno to što među korisnicima državnog finansiranja dominiraju i izdavači tabloida koji godinama krše profesionalne standarde. Finansiranje medija koji kontinuirano krše Kodeks novinara i novinarki Srbije predstavlja direktnu poruku da profesionalizam, etika i odgovornost prema javnosti više nisu kriterijumi za dobijanje novca građana, već sasvim obrnuto", naveli su.

Oni su istakli da je slika još gora ako se zna da su mnogi kritički mediji i organizacije potpuno odustali od konkurisanja, jer je diskriminacija postala očigledna, a ishod konkursa unapred jasan. Kada ovi mediji više ne konkurišu jer znaju da će biti diskriminisani, navodi se u

⁶⁵ UNS, <https://uns.org.rs/saopstenja/189747/novinarska-i-medijska-udruzenja-i-sindikati-novac-gradjana-za-propagandu-odmazda-nad-kritickim-i-profesionalnim-medijima.html>, pristupljeno 21. jula 2026. godine

⁶⁶ Isto

saopštenju, onda to više nije javni konkurs već administrativno pokriće za unapred dogovorenu raspodelu novca podobnima.

Analiza Koalicije za slobodu medija⁶⁷ pokazala je i dramatično slabljenje nezavisnih lokalnih medija.

"Učešće članica mreže Lokal Press u sredstvima Ministarstva palo je sa 6,38 odsto 2023. godine, na 3,28 odsto 2024. godine, da bi na konkursu za 2026. godinu iznosilo svega 1,07 odsto ukupno raspodeljenih sredstava. To nije samo statistički pad, već pokazatelj sistemskog iznurivanja lokalnih redakcija koje rade u interesu građana", navodi se u analizi.

Novinarska i medijska udruženja i sindikati zahtevala su hitnu i temeljnu reformu sistema konkursnog sufinansiranja: sprečavanje sukoba interesa u izboru članova komisija, potpunu transparentnost vlasništva korisnika, ograničavanje koncentracije sredstava kod povezanih medijskih grupacija, obavezno uvažavanje istorije kršenja profesionalnih standarda i objavljivanje detaljnih obrazloženja svih odluka.

ANEM je u saradnji sa UNS-om, NUNS-om, Asocijacijom medija i Lokal press-om pratio raspodelu sredstava po Srbiji, po regionima i objavljivao zasebne analize.

Analiza raspodele u Vojvodini pokazala je da je najviše novca na ukupno 50 medijskih konkursa raspisanih ove godine u Vojvodini dobila Radio-televizija Pančevo, kojoj je za realizaciju projekata dodeljeno ukupno 31.145.000 dinara.

Zbirno gledano, najviše sredstava pripalo je medijima Vladana Stefanovića, kojima je raspodeljeno 37.300.000 dinara, pokazala je analiza UNS-a koja je obuhvatila medijske konkurse u Vojvodini i Gradu Beogradu⁶⁸.

Analiza je pokazala i da je, kao i prethodnih godina, najviše novca pripalo medijima i novinarskim i medijskim udruženjima bliskim vlasti.

Kada se reč o RTV Pančevo, ova lokalna televizija samo na konkursu u Pančevu dobila je 21.600.000 dinara - 15 miliona za projekat „Pančevačko popodne“ i 6.600.000 dinara za projekat „Pančevačko jutro“.

⁶⁷ NUNS, <https://nuns.rs/media/2026/07/Analiza-konkursnog-finansiranja-%E2%80%93-Konkurs-Ministarstva-informisanja-i-telekomunikacija-2026.pdf>, pristupljeno 21. Jul 2026. godine

⁶⁸ UNS, <https://uns.org.rs/sr/desk/UNS-news/189421/medijski-konkursi-u-vojvodini-i-beogradu-ko-je-sve-dobio-sredstva-a-ko-je-bio-u-komisijama.html>, pristupljeno 21. jula 2026. godine

Drugi najveći dobitnik u Vojvodini je VTV, u vlasništvu Vladana Stefanovića, kojem je raspodeljeno ukupno 24.500.000 dinara. Osim VTV-a, sredstva su dobili i Radio Subotica (5.000.000 dinara), Magazin Dani (5.600.000 dinara) i City radio (2.200.000 dinara), takođe u Stefanovićevom vlasništvu.

Dnevnik Vojvodina press-u raspodeljeno je 18.520.000 dinara, dok je Novosadska televizija dobila ukupno 13.000.000 dinara.

Od medijskih udruženja najviše novca u Vojvodini dobilo je Udruženje elektronskih medija ComNet, kojem je raspodeljeno 2.500.000 dinara, dok je među novinarskim udruženjima najviše sredstava dobilo Društvo novinara Vojvodine (DNV), kojem je pripalo 650.000 dinara.

Druga po visini dodeljenih sredstava među novinarskim udruženjima u Vojvodini bila je novoformljena Asocijacija novinara Srbije (ANS) kojoj je odobreno ukupno 550.000 dinara i to na konkursu Grada Novog Sada.

Analiza UNS-a je obuhvatila i konkurs Grada Beograda, na kojem su, kao i prethodnih godina, po lošoj tradiciji, najviše novca dobili provladini mediji.

Iako je mera u kojoj se medij pridržava etičkih i profesionalnih standarda (prema odlukama Saveta za štampu) jedan od kriterijuma za vrednovanje projekata, među rekorderima na konkursu su i ove godine mediji koji najčešće krše Kodeks novinara i novinarki Srbije.

Tako je rekorder na ovom konkursu Insajder tim, izdavač Informera, kojem je za tri projekta odobreno ukupno devet miliona dinara – 5.000.000 dinara za projekat „Reč Beograda“, 2.000.000 dinara za projekat „Ulice Beograda – istorija, kultura i svakodnevni život prestonice“ i 2.000.000 dinara za projekat „Svi smo važni u Beogradu“.

Najviše novca za realizaciju projekata dobio je, tradicionalno, i Studio B, kojem je ove godine dodeljeno takođe devet miliona dinara, što je 3.500.000 dinara manje nego prošle godine.

Medijska mreža, koja je izdavač dnevnog lista Srpski telegraf i njegovog onlajn izdanja Republika.rs, dobila je 4.700.000 miliona dinara, dok je Alo Media Sistem dobio 4.500.000 miliona. Kompanija Tačno dobila je 4.000.000 dinara, dok je Preduzeću za proizvodnju televizijskog programa MINACORD medija dodeljeno 3.000.000 dinara.

Od novinarskih udruženja najviše novca na konkursu Grada Beograda dobili su Udruženje sportskih novinara Beograda, kome je za projekat TV serijal „Sport je zakon – 2026.“ dodeljeno

2.000.000 dinara, i novoosnovana Asocijacija novinara Srbije, kojoj za projekat „Socijalna politika Beograda – ko i kako brine o najugroženijima“ 1.110.000 dinara.⁶⁹

Kada je reč o jugu Srbije, analiza Asocijacije medija pokazuje da konkursi za sufinansiranje projekata u oblasti javnog informisanja na jugu Srbije u pojedinim jedinicama lokalne samouprave nisu raspisani u zakonskom roku, dok se najveće sume novca na onima koji su raspisani i završeni dodeljuju uglavnom većim gradskim i regionalnim medijima⁷⁰.

Na uzorku od 28 jedinica lokalne samouprave primećeno je da je većina sredstava konkursa alocirana u većim gradovima i njihovim glavnim radio i televizijskim stanicama.

Najveći dobitnici sredstava su, pokazala je analiza Asocijacije medija, medijska preduzeća registrovana u Nišu, Vranju i Leskovcu.

U Nišu se izdvajaju televizijske kuće Zona plus sa dobijenih ukupno 41.430.000 dinara sredstava, kao i televizija Kopernikus sa 31.300.000 i INI media sa 27.500.000 dinara.

Po visini dobijenih sredstava se ističe i Televizija Leskovac, kojoj je na konkursima dodeljeno ukupno 20.130.000 dinara. Među medijskim kućama u Vranju najviše novca dobili su Radio televizija Vranje sa 21.280.000 i Vranjska plus sa 21.230.000 dinara.

U analizi Lokal press-a koja se odnosila na Šumadiju istaknuto je da je na konkursima za sufinansiranje medijskih sadržaja u 2026. godini podržano 80 medijskih projekata sa ukupno 71.700.000 dinara, a da je tema svakog trećeg finansiranog projekta kulturno i istorijsko nasleđe, gotovo četvrtine turizam, ali i to da među njima nije identifikovan nijedan koji se bavi korupcijom, javnom potrošnjom ili kontrolom rada institucija⁷¹.

Analiza je pokazala, kao i u slučaju južne Srbije, izraženu koncentraciju novca u određenim lokalnim samoupravama.

“Najviše sredstava dodelio je Aranđelovac, ukupno 21 milion dinara, finansirajući dve televizije – RTV Šumadija i RTV Sunce. Slede Kragujevac, Paraćin i Smederevo, sa između devet i jedanaest miliona dinara, dok su zajedno sa Čuprijom ovih pet gradova dobili oko 58,85 miliona

⁶⁹ UNS, <https://uns.org.rs/sr/desk/UNS-news/189421/medijski-konkursi-u-vojvodini-i-beogradu-ko-je-sve-dobio-sredstva-a-ko-je-bio-u-komisijama.html>, pristupljeno 21. jula 2026. godine

⁷⁰ ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/mediji-sa-juga-srbije-medu-rekorderima-na-konkursima-za-projektno-sufinansiranje>, pristupljeno 22. jula 2026. godine

⁷¹ ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/analiza-konkursa-u-sumadiji-kulturno-i-istorijsko-naslede-dominantna-tema>, pristupljeno 22. jula 2026. godine

dinara, što predstavlja veći deo ukupno raspodeljenih sredstava”, zaključak je analize Lokal Press-a.

Poslednja zbirna analiza ANEM-a pokazala je da je ukupno najviše sredstava do 25. avgusta ove godine dobila Zona plus iz Niša - 41,4 miliona, sledi VTV iz Subotice 39,9 miliona, pa Radio-televizija Pančevo sa ukupno 37,8 miliona dinara, te Novosadska TV 35,2 miliona. Kopernikus Cable Network iz Niša dobio je ukupno 32,3 miliona, Dnevnik Vojvodina Press 31,1 miliona, INI media iz Niša 27,5 miliona, a RTV Vranje 22,5 miliona⁷².

Više od 20 miliona na dosadašnjim konkursima, pokazalo je istraživanje, pripalo je i Vranjskoj Plus, RTV Kruševac, RTV Novi Pazar, Televiziji Piroć, TV-5, Televiziji Leskovac, Radio televiziji Stara Pazova i Radio televiziji Kraljevo i Ibarskim novostima.

Posmatrajući po vlasništvu, ANEM je objavio da su najviše sredstava dobili izdavači tabloida Alo i Informer, koji su rekorderi po kršenju Kodeksa novinara Srbije - Alo media system i Insajder tim, zajedno sa svojim ćerkama firmama. Oni su dobili na dosadašnjim konkursima ukupno više od 185,3 miliona dinara. Insajder Tim dobio je 14,5 miliona, a Alo media system ukupno 18,2 miliona dinara.

Njihova zajednička ćerka firma Best Media Team, koja je od početka godine kupila više lokalnih medija u Srbiji, pokazala je analiza, dobila je do kraja jula na medijskim konkursima skoro 125,1 miliona dinara.

Po podacima do 25. avgusta, za projekte Radio televizije Bačka Palanka opredeljeno je 17 miliona, za projekte TV-5 Užice 24,5 miliona dinara, za Konzum Lav Čačak - 17,5 miliona, Informativnom centru Priboj pripalo je 11 miliona dinara, Televiziji V5 iz Valjeva 6,7 miliona, Televiziji Kikinda 16 miliona, Lotel Plusu 11,5 miliona, Santosu iz Zrenjanina 12,8 miliona, Infomačvi 6,6 miliona i Radio televiziji Majdanpek koja je od nedavno u njihovom vlasništvu skoro 4,5 miliona.

INI media, koja je u suvlasništvu Alo media system-a i koja je izdavač neregistrovane televizije i portala Niš TV, do sredine avgusta je dobila 27,5 miliona dinara za projektno sufinansiranje medijskih sadržaja, pokazala je analiza ANEM-a⁷³.

⁷² ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/medijski-konkursi-rezultati-146> , pristupljeno 25. avgusta 2026. godine

⁷³ ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/medijski-konkursi-rezultati-146> , pristupljeno 12. avgusta 2026. godine

Potom, po iznosu sredstava izdvajaju se i medijske kuće iz grupacije u vlasništvu kragujevačkog biznismena Radoice Milosavljevića koje su do sredine avgusta dobile 122 miliona dinara i to za RTV Kruševac, TV Pirot, TV Leskovac, RTV Caribrod, TV Požega, RTV Brus, Kanal M, SOS kanal plus, Telemark i Centar za informisanje Novi Kneževac.

Firme Gorana Lalića - Srbija Danas, koja je vlasnik Novosadske TV, a koja poseduje i Dnevnik Vojvodina Press i Radio televiziju Stara Pazova, do sada su dobile ukupno 90,6 miliona na osnovu medijskih konkursa. Mediji Vladana Stefanovića iz Subotice – VTV, Magazin Dani, Radio Subotica i City radio do sada su dobili ukupno 65,5 miliona dinara.

Mediji Slavka Stijakovića, odnosno 30 njih, za sada je podržano u vrednosti od skoro 47,7 miliona dinara. Reč je o izdavačima Radio Fruška Gora, Televizija Fruška Gora, Vidik sa Cera, Peto-tri 1941, Portal Ćilim, Vojvoda 1914, Narcis i jorgovan, Omorika i bor, Portal Lazarica, Portal Koštana, Heroji Morave, Portal Ramonda, Braničevski kas, Plavinac, SS Turistička televizija, Portal Voz, Zlatni vir, Skadarlija, Banatski let, Naše trube, Cvet na Tisi, Šest žica, Tvrđava, Talasi Dunava, Hej Salaši, Devič, Božur, RTC Srem, Gradska M televizija i Radio Breg.

Podsetimo, BIRN je prošle godine pisao⁷⁴ o ovim portalima – tada je istraživanjem utvrdio da je mreža od 24 internet portala u vlasništvu penzionisanog oficira Slavka Stijakovića od 2021. godine (do kraja avgusta 2025. godine, prim.aut.) dobila blizu pola miliona evra na konkursima za finansiranje medija, iako su u tekstovima, objavljenim u okviru projekata za koji su dobili novac iz budžeta, imali plagirani sadržaj, pa čak i nepostojeće sagovornike kojima su pripisivane izjave drugih osoba”.

“Takođe, potpuno isti tekstovi ili njihove varijacije objavljujani su na različitim portalima i tako više puta plaćani sa različitih projekata”, objavila je tada ova istraživačka mreža⁷⁵.

Vlasnica Radio-televizije Pančevo Tatjana Cuk koja je ujedno i vlasnica 60 odsto firme Tačno iz Beograda, a koja je izdavač Tanjuga, ukupno je za ove dve medijske firme prihodovala 47,2 miliona dinara na konkursima.

Kao suvlasnik sa Stijakovićem u Radiju Fruška Gora, Televiziji Fruška Gora, Radio Bregu, Gradskoj M televiziji i RTC Srem vodi se Aleksandar Milutinović, koji, s druge strane,

⁷⁴ BIRN, <https://birn.rs/drzava-medijima-placala-za-tekstove-sa-izmisljenim-ljudima/>, pristupljeno 12. avgusta

⁷⁵ Isto

posедуje i TV Apatin koja je za sada dobila na konkursima 13 miliona dinara, a ujedno je i direktor u formi Zogaks iz Gornjeg Milanovca koja je dobila 3,2 miliona.

Medijske kuće Aleksandra Vinčića iz Šida - Sremska S televizija, Sremski M radio i Sremske novine, u kojima ima nešto više od šest odsto vlasništva, ukupno su sufinansirane do ovog trenutka u iznosu od više od 26,9 miliona dinara.

Slede medijske kuće Danila Babina - Vesti sa severa i njena ćerka firma Hashtag digital media group iz Novog Sada. Ova dva izdavača, u okviru kojih posluju mediji NS uživo, Vojvodina uživo, Moja Bačka Topola, Moj Vrbas, a na istoj adresi registrovana je i neregistrovana Dokumentarna TV, na do sada završenim medijskim konkursima dobila su ukupno 20,5 miliona dinara.

Interesantno je i da je Zapple Media Group, koja je tek početkom ove godine pokrenula više lokalnih medija, u kojima je svuda glavni urednik Gradimir Banković iz Centra za društvenu stabilnost, dobila podršku za 12 projekata za sada u vrednosti više od 18,6 miliona, od kojih najviše od Ministarstva informisanja i telekomunikacija - 4,9 miliona.

Nedavno osnovana Asocijacija nezavisnih novinara (ANS) dobila je u Beogradu 1.110.000, u Novom Sadu 500.000 dinara, a od Ministarstva 1,3 miliona.

Kao što je već rečeno, mediji koji ne izveštavaju u skladu sa željama i potrebama vlasti, već se trude da izveštavaju profesionalno i nezavisno, ostali su bez novca.

Jedan od tih drastičnih promera su i mediji u Aleksincu. Naime, Radio Aleksinac, internet portal Al press.rs, Novosti juga i Al novine ni ove godine, treći put zaredom, nisu dobili sredstva Ministarstva informisanja i telekomunikacija za sufinansiranje projekata. Za razliku od njih, mediji koji rade u okviru preduzeća „Maj medija” (May media) d.o.o, TV Bosforus i Radio Moravica, dobili su 1.000.000 i 1.400.000 dinara za realizaciju svojih projekata⁷⁶. Redakcije Radio Aleksinca i portala Alpres, morale su zbog toga da otpuste sve zaposlene, pa tako od 1. juna do danas svega nekoliko novinara radi za ove medije, i to volonterski. Do toga je došlo i nakon što je od ukupno sedam miliona dinara, koliko je Opština Aleksinac opredelila za sufinansiranje medijskih projekata, čak 5,8 miliona dinara dodeljeno medijima registrovanim van opštine.

⁷⁶ Cenolovka, <https://www.cenolovka.rs/drzava-i-mediji/za-radio-aleksinac-nema-novca-ni-kod-ministarstva-informisanja/>, pristupljeno 27. jula 2026. godine

Lokalni mediji Alpres i Radio Aleksinac dobili su ukupno 1,2 miliona dinara, dok ostali mediji u vlasništvu firmi Alpres i Agropres, Al novine i Novosti juga, ove godine nisu dobili sredstva.

Većinski deo sredstava opredeljen je medijima iz Užica, Novog Sada i Niša, čiji su osnivači svoja udruženja i firme uglavnom registrovali krajem prošle godine, a same medije početkom ove.

Važan je i primer lista “Mladenovački glas” koji postoji već 12 godina, a koji je ove godine ostao bez ijednog sufinansiranog projekta i pretil mu gašenje⁷⁷. Kako je urednik lista Slobodan Stanković rekao za UNS, prihod od konkursa ove godine nemaju, ali porez za firmu koja je izdavač lista moraju da plaćaju, pa je tako došao u situaciju da javno traži pomoć građana pri prikupljanju 90.000 dinara za porez. On i još jedan novinar koji pišu za ovaj list, već dugo rade volonterski, a zbog nedostatka finansija postoji mogućnost da ovaj list do septembra ove godine prestane da izlazi, rekao je Stanković UNS-u.

Drastičan primer sporne raspodele je i primer Šapca koji je već navođen u ovoj analizi. Naime, najviše sredstava na konkursu za projektno sufinansiranje medijskih sadržaja u Šapcu dobila je kompanija Infomačva – 6,6 miliona dinara⁷⁸.

Infomačva je, inače, ćerka firma kompanije Best Media Team, koja je, podsetimo, u vlasništvu izdavača tabloida “Alo” i “Informer”.

Firma je osnovana u januaru ove godine, a u Registar medija portal macvatv.rs upisala je 3. aprila, mesec dana pre nego što je raspisan konkurs u Šapcu. Šabac je, inače, kasnio sa raspisivanjem medijskog konkursa više od dva meseca, pošto je zakonski rok bio 1. marta. Konkurs je raspisan tek 8. maja, pa se postavlja pitanje da li je Grad čekao da se ovaj medij registruje kako bi mogao da učestvuje na konkursu.

Inače, kompanija Infomačva počela je početkom jula nelegalno da emituje i program TV Mačva u kablovskom sistemu Telekoma, iako ta televizija nije upisana zvanično u Registar medija, niti je dobila dozvolu za emitovanje jer Savet REM nije bio funkcionalan 20 meseci.

Osim ove firme, u Šapcu je dodeljeno tri miliona dinara još jednoj ćerki firmi Alo-a i Informera – Lotelu plus iz Loznice, koja je takođe u vlasništvu Best Media Team.

⁷⁷ UNS, <https://uns.org.rs/desk/UNS-news/190632/pomoci-mladenovackom-glasu-da-izmiri-poreske-obaveze.html>, pristupljeno 12. avgusta 2026. godine

⁷⁸ Cenolovka, ANEM, <https://www.cenolovka.rs/drzava-i-mediji/rezultati-konkursa-u-sapcu-medij-u-vlasnistvu-aloa-i-informera-osnovan-mesec-dana-pre-konkursa-dobio-najvise-novca/>, pristupljeno 28. jula 2026. godine

Kao što je navedeno, zbog ovog slučaja ANEM je na osnovu Zakonika o krivičnom postupku, podneo krivičnu prijavu jer je na medijskom konkursu u Šapcu najveći iznos dodeljen mediju koji nije imao objavljene osnovne podatke u okviru impresuma u trenutku kada je raspisan konkurs, kao ni u trenutku kada je doneto rešenje o raspodeli sredstava⁷⁹. Zakonski preduslov da bi izdavač uopšte mogao da konkuriše za sufinansiranje sadržaja jeste da ima [impresum](#) s osnovnim podacima o mediju.

Kako je naveo ANEM, prijava je podneta protiv nepoznatih lica zbog toga što nisu obavestili učesnika konkursa Infomačva DOO Šabac da je podneo prijavu sa nepotpunom dokumentacijom ili dokumentacijom koja nije precizno popunjena i pozvali ga da otkloni nedostatak u naknadno određenom roku, niti su rešenjem odbacili prijavu, iako su znali da ne ispunjava uslov iz Zakona o javnom informisanju i medijima i Pravilnika o sufinansiranju projekata za ostvarivanje javnog interesa u oblasti javnog informisanja.

Prijava je podneta i protiv gradonačelnika Šapca koji je 16. jula 2026. godine doneo Rešenje o raspodeli sredstava iz budžeta grada Šapca za sufinansiranje projekata proizvodnje medijskih sadržaja kojim je privrednom društvu Infomačva za projekat „Sportska riznica Šapca“ dodeljen iznos od 6,6 miliona dinara, čime je Infomačvi pribavljena protivpravna imovinska korist.

Radio-televizija AS iz Šapca dobila je podršku za dva projekta u ukupnoj vrednosti od šest miliona, Glas Podrinja 5,5 miliona, a AS multimedia četiri miliona dinara.

Kopernikus Cable Network iz Niša dodeljen je milion dinara, kompaniji Novosti 500.000 dinara, koliko i preduzetnici Mirjani Čvorić Gubelić i Tim radiju iz Prnjavora, dok je je Eparhija Šabačka SPC dobila 600.000, a Udruženje „Sport u Podrinju“ 300.000 dinara.

Iskustva kandidata relevantnih novinarskih i medijskih udruženja izabranih u komisije

ANEM je u maju ove godine organizovao dvodnevnu diskusiju o projektnom sufinansiranju medija, a na kojoj su učestvovali predstavnici 40 lokalnih medija⁸⁰.

⁷⁹ ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/anem-podneo-krivicnu-prijavu-protiv-grada-sapca-zbog-dodele-6-6-miliona-mediju-koji-nema-impresum>, pristupljeno 24. avgusta 2026. godine

⁸⁰ ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/projektno-sufinansiranje-medija-u-srbiji-obesmisljen-proces-koji-se-mora-u-potpunosti-promeniti>, pristupljeno 28. jula 2026. godine

Zaključak novinara i medijskih radnika, predstavnika lokalnih medija sa ove diskusije je ono što se iz godine u godinu ponavlja među medijskim stručnjacima, ali i u analizama procesa projektnog sufinansiranja - projektno sufinansiranje medijskih sadržaja u Srbiji postalo je obesmišljen proces u kojem se sredstva dodeljuju samo određenom broju medija i nevladinih organizacija, dok članovi komisija koje ocenjuju projekte nisu dovoljno stručni, a sistem bodovanja medijskih stručnjaka nije adekvatan.

Prema zajedničkoj oceni okupljenih medijskih profesionalaca, u Srbiji je potrebno u potpunosti promeniti sistem putem kojeg država podržava informisanje u javnom interesu.

Predstavnik ANEM Saša Mirković podsetio je na skupu da se značajna sredstva generišu godišnje kroz projektno sufinansiranje, odnosno oko 15 miliona evra, a da bodovni inženjering prema kome se ocenjuju kandidati za članove komisija predstavlja „začarani krug“.

„Ovaj proces projektnog sufinansiranja medijskih sadržaja se pretvorio u suprotnost u odnosu na ono što je trebalo da bude. Postavlja se pitanje da li ovakvo projektno sufinansiranje uopšte može da se popravi i uredi dok je ova vlast ovakva kakva jeste, ili je reč o konceptu koji je dobro zamišljen, ali je u praksi suštinski obesmišljen“, ocenio je Mirković.

Prisutni su tokom diskusije ukazali na to da nije jasno ko su medijski stručnjaci koji su članovi konkursnih komisija koji imaju po 100 bodova, uz ocenu mnogih da ne učestvuju na konkursima jer „troše resurse i vreme da apliciraju na konkursima na kojima nikada ništa ne dobiju“.

Kristina Demeter Filipčev iz Bečejskog mozaika ukazala je da se ipak treba prijavljivati na konkurse, jer je neophodno dokumentovati sve nepravilnosti i odluke.

„Radili smo više analiza kroz koje smo dokazali da u stručnim radovima članova komisija ima plagijata, halucinacija veštačke inteligencije, da to nisu nikakvi stručni radovi, i da zbog toga i zbog drugih stvari mora neko da odgovara u nekom trenutku. Treba gledati i izveštaje o pravdanju projekata, raditi dodatne analize i na osnovu toga će sigurno biti osnova da se podnose prijave“, ukazala je ona.

Verica Marinčić iz indijskog portala IN Medija ukazala je da se značajna sredstva dele na osnovu diskrecionog prava predsednika opštine, dok je Natalija Jakovljević iz subotičkog Magločistača naglasila da se oni ne javljaju na konkurse jer se ne slažu sa načinima na koji se deli novac niti misle da su komisije stručne.

Žarko Bogosavljević iz Razglas News iz Novog Sada smatra da treba ukinuti projektno sufinansiranje u svim oblastima, ne samo u medijima, jer ničemu ne služi, već je, kako je ocenio, to „kriminalno izvlačenje para iz budžeta“.

„Potrebno je naći novi sistem kako da se finansijski pomogne privatnom sektoru“, naglasio je Bogosavljević.

Sanja Petrov iz Slobodne reči iz Vranja rekla je da bi trebalo da postoji telo koje vrši monitoring sprovođenja tih projekata i utvrđuje da li ima zloupotreba⁸¹.

UNS je razgovarao i sa svojim predstavnicima o iskustvima rada u komisijama u kojima su bili imenovani. Svega pet kandidata UNS-a imalo je priliku da ove godine budu članovi komisija za ocenu projekata, i to jedan u 19 komisija, jedan u dve i troje kandidata u po jednoj. Od ovih pet kandidata svi su bili u komisijama MIT-a, pa je tako, osim u tim komisijama, samo dve članova bilo u još nekoj – jedan kandidat u Sokobanji, a drugi u još 18.

Kandidati sa kojima je UNS razgovarao istakli su da u komisijama u kojima su oni učestvovali bilo različitih mišljenja i neslaganja, ali su, kao i prethodnih godina, oni bili u manjini, jer je ostalo dvoje, odnosno četvoro kandidata u komisijama MIT-a, uglavnom predstavnika provladinih asocijacija i udruženja ili medijskih stručnjaka povezanih sa ovim udruženjima, bodovalo projekte značajno drugačije, tako da njihove ocene nisu imale značajnog uticaja na konačnu raspodelu.

Osim ovoga, oni su redom kritikovali način ocene projekata i bodovnu listu i ponovili da je neophodno da se one unaprede i usklade sa realnošću. Takođe su zaključili da sistem rangiranja, odnosno bodovanja kandidata mora da bude unapređen i sistemski promenjen, kako u budućnosti ne bi dolazilo do zloupotreba, naročito u delu bodovanja koje se odnosi na stručne i naučne radove i učešće na međunarodnim stručnim konferencijama.

⁸¹ ANEM, <https://anem.org.rs/sr/strane/projektno-sufinansiranje-medija-u-srbiji-obesmisljen-proces-koji-se-mora-u-potpunosti-promeniti>, pristupljeno 28. jula 2026. godine

V Zaključak

Projektno sufinansiranje proizvodnje medijskih sadržaja u 2026. godini pokazalo je da sistem nije samo propustio da ostvari svrhu zbog koje je uspostavljen, već da se od nje gotovo potpuno udaljio.

Nakon dvanaest godina primene ovog modela i godinu dana od poslednjih izmena Zakona o javnom informisanju i medijima i Pravilnika o projektnom sufinansiranju, jasno je da problem više nije u nedovoljno preciznim propisima, već u njihovoj selektivnoj primeni, odsustvu institucionalne kontrole i potpunom izostanku odgovornosti za očigledne zloupotrebe.

Analiza sprovođenja konkursa u 2026. godini pokazuje da gotovo nijedan od ključnih problema identifikovanih prethodnih godina nije otklonjen. Naprotiv, mnogi su dodatno produbljeni. Kašnjenja u raspisivanju konkursa i donošenju odluka, naknadno menjanje podataka u Jedinstvenom informacionom sistemu, neujednačena primena propisa, višestruko angažovanje istih članova komisija, ignorisanje očiglednih sukoba interesa, finansiranje medija osnovanih neposredno pred raspisivanje konkursa, kao i koncentracija javnog novca kod malog broja izdavača bliskih vlasti, više se ne mogu posmatrati kao pojedinačni propusti. Oni predstavljaju obrazac funkcionisanja sistema.

Posebno zabrinjava činjenica da su izmene regulatornog okvira iz 2025. godine poslužile pre svega kao privid reforme. Iako su predstavljene kao odgovor na usklađivanje sa evropskim preporukama, one nisu otklonile uzroke najvećih zloupotreba. Predlozi relevantnih novinarskih i medijskih udruženja, usmereni na unapređenje transparentnosti, sprečavanje manipulacija pri izboru komisija i efikasniji rad Jedinstvenog informacionog sistema, nisu prihvaćeni. Rezultat takvog pristupa je da je 2026. godina potvrdila sve ono na šta je stručna javnost upozoravala godinama - da formalne izmene propisa bez političke volje za njihovu doslednu primenu ne mogu proizvesti suštinske promene.

Podaci predstavljeni u ovoj analizi pokazuju i da projektno sufinansiranje sve manje služi ostvarivanju javnog interesa, a sve više postaje mehanizam za raspodelu javnog novca unapred favorizovanom krugu medija i izdavača.

Istovremeno, profesionalni lokalni i nezavisni mediji, koji kroz ovaj sistem godinama unazad dobijaju podršku za proizvodnju sadržaja od javnog interesa, ostaju bez sredstava ili dobijaju

simbolične iznose, često uprkos dugogodišnjem radu, profesionalnim referencama i značaju za lokalne zajednice.

Prvi put od uvođenja projektnog sufinansiranja dogodilo se da na konkursima Ministarstva informisanja i telekomunikacija nijedan projekat relevantnih novinarskih i medijskih udruženja i organizacija nije dobio podršku, dok su sredstva dodeljena organizacijama i medijima bliskim vlasti.

Istovremeno, činjenica da su ANEM, UNS i druga relevantna udruženja bili prinuđeni da uspostavljaju sopstvene registre konkursa, baze rezultata i registre članova komisija kako bi javnost uopšte mogla da prati proces, predstavlja najbolji dokaz da Jedinstveni informacioni sistem nije ispunio osnovni cilj zbog kojeg je uveden.

Umesto instrumenta transparentnosti, JIS je postao još jedna prepreka efikasnom javnom nadzoru nad trošenjem gotovo dve milijarde dinara javnog novca.

Posebno zabrinjava to što na veliki broj dokumentovanih nepravilnosti tokom čitavog projektnog ciklusa nisu reagovalе institucije koje su za to nadležne. Kada su novinarska i medijska udruženja ukazivala na sukobe interesa članova komisija, nezakovitosti u radu organa javne vlasti ili očigledna kršenja propisa, reakcije su uglavnom izostajale.

Takva praksa dodatno urušava poverenje u zakonitost čitavog sistema.

Zbog svega navedenog, može se zaključiti da je 2026. godina predstavljala najdrastičniji primer obesmišljavanja instituta projektnog sufinansiranja od njegovog uvođenja 2015. godine.

Sistem koji je trebalo da podstiče medijski pluralizam, profesionalno novinarstvo i ostvarivanje javnog interesa, u velikoj meri postao je instrument politički motivisane raspodele javnih sredstava.

Bez da se obezbedi dosledna primena propisa, efikasan nadzor nad radom organa javne vlasti i konkursnih komisija, kao i stvarna odgovornost za zloupotrebe, projektno sufinansiranje će izgubiti i ono malo smisla koji je do danas sačuvalo.

Time neće biti ugrožen samo opstanak velikog broja profesionalnih, naročito lokalnih medija, već i pravo građana da budu informisani u skladu sa javnim interesom, zbog kojeg je ovaj sistem i uspostavljen i koji je zaista, uz privatizaciju medija, bio jedna od najvažnijih medijskih reformi sprovedenih u Srbiji nakon 2000. godine.